

TE D N I K

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Leto XXV. št. 3

Ptuj, 27. januarja 1972

Cena 0,70 din

PREDLOG NOVEGA ZAKONA

o obdavčevanju

Z uveljavitvijo ustavnih amandmajev republike in pokrajine samostojno določajo sistem vire in vrste dohodkov, taks in drugih davščin, ki jih plačujejo organizacije združenega dela in občani. Do sedaj so bili vsi pomembnejši elementi sistema obdavčevanja občanov določeni enotno s temeljnim zakonom. Republika in občina, pa sta samostojno ali v mejah pooblastil urejali vsa druga vprašanja, ki so tako do sedanjemu sistemu dajala celovito podobo.

Nov zakon o davkih občanov zato predstavlja prvi korak republike v uresničevanju nove vloge pri oblikovanju davčne politike. S tem se v okviru republike odpirajo široke nove možnosti glede uveljavljanja sistemskih rešitev, ki najbolj ustrezajo specifičnostim Slovenije.

Temeljna izhodišča novega zakona so v tem, da mora davčna politika postati aktivnejši element v obvladovanju določenih družbenih tokov in eno učinkovitih sredstev v rokah družbe za obvladovanje neupravičene

socialne diferenciacije. Novi republiški zakon o davkih občanov pomeni tudi neposredni ukrep pri uresničevanju stališč, sprejetih na drugi konferenci Zveze komunistov Slovenije. V skladu z navedenim se v novem zakonu uveljavlja vrsta vsebinskih sprememb in dopolnitev.

Med novostmi zakona velja omeniti zlasti: določanje sistema, virov in vrst davkov v pristojnost republike, načelo o sorazmerno večjem prispevku tistega, ki dosega večji dohodek, obveze medsebojnega dogovarjanja občin, načelo samostojnosti občine pri določanju stopenj davkov in pogoji za omejevanje občin pri tem. Povsem nova je obveza, da je vsakdo, torej ne le organizacija združenega dela, državni organ ali druga organizacija kot do sedaj, temveč tudi občan, na zahtevo davčnega organa dolžan dati podatke o kupljenem blagu, opravljenih storitvah in druge podatke, ki so potrebni za pravilno odmero davčne obveznosti. Zlasti je še pomembno načelo javnosti nekaterih podatkov in to celotnega in čistega dohodka ter višina odmerjenega davka, medtem ko drugi podatki še naprej ostanejo uradna tajnost.

Davščine so eden osnovnih instrumentov ekonomske politike do posameznih gospodarskih področij, panog in strok, zato je družbenopolitično izredno pomembna pristojnost občine pri določanju davčne politike. Ne glede na to pa v bodoče ne sme biti prevelikih odstopanj od republiških smernic. Neenotna davčna politika lahko povzroči vrsto negativnih ekonomskih pojavov, npr. beg kmečke mladine, socialne probleme starih ljudi, beg posameznih obrtnikov iz občine itd. Odstopanja od republiških smernic so upravičena le, kadar gre za izrazite občinske posebnosti. Zato je bistvo občinske davčne samouprave v tem, da v svoji davčni politiki upošteva vse tiste posebnosti v razvoju posameznih gospodarskih dejavnosti, ki jih enoten davčni sistem republike ne more zagotoviti.

To so nekatere novosti, ki jih uveljavlja predlog zakona o davkih občanov v Sloveniji. Tako je na osnovi teh sprememb treba v celoti spremeniti tudi občinske predpise, to je odlok o davkih občanov. Ormoška občinska skupščina je o tem že zavzela ustrezna stališča. Glede na posamezne vrste davkov, ki so dohodek občinskega proračuna, je pred sprejetjem odloka o davkih občanov potrebno ugotoviti določena izhodišča, na osnovi katerih se bodo formirali dohodki za občinski proračun. Znano je, da je naš davčni instrumentarij podvržen zelo pogostnim spremembam, zato je treba vsestransko presoditi nove predpise davčne ureditve.

Za dejansko materialno samostojnost občin

Celotno drugo poglavje materiala o političnem sistemu Jugoslavije ki tvori enega od temeljev za izdelavo dokumenta druge konference ZKJ je posvečeno občini. V njem je poudarjeno, da mora politični sistem, predvsem v občini „omogočiti, olajšati in spodbuditi neposredno in svobodno povezovanje delovnih ljudi in njihovih samoupravnih skupnosti“.

Opozarjajo na tri temeljne naloge, za katerih realizacijo se morajo komunisti angažirati. Te so: samoupravljanje v občini je treba vzpostaviti kot politično osnovo enotnega družbenopolitičnega sistema; občina mora biti materialno samostojna in tretje, biti mora odprta nasproti vsem drugim samoupravnim in družbenopolitičnim skupnostim.

PRAVICE, KI JIH NI MOGOČE REALIZIRATI

Verjetno je, da bodo delegati mnogih občin spregovorili na drugi konferenci ZKJ o vprašanju financiranja občin s stališča njihove materialne samostojnosti. Dejstvo je, da je danes občina odvisna od sklepov širših družbenopolitičnih skupnosti, ki ne samo, da določajo izvire in vrste dohodkov občin, temveč tudi njihovo uporabo. Tako so proračunski izdatki občin v naprej določeni s predpisi širših družbenopolitičnih skupnosti skoraj do

70 %. Nadaljnjih 20 % je namenjenih stalnim proračunskim koristnikom in le z 10 % proračuna dejansko razpolagajo državljani in občine.

Ali sploh lahko govorimo o materialni samostojnosti občine, če imajo republike prednost pri zbiranju sredstev za svoje potrebe? Ob tem še: gre za dohodek, ki so vedno najbolj zanesljivi in v zneskih, ki jih republike same ocenijo, da so jim potrebni. Glede na to ni mogoče zanikati ugotovitve, da imajo občine pravice, ki jih ni mogoče realizirati.

REŠITEV V PROIZVODNOSTI?

Ko je beseda o tem, kako izboljšati materialne temelje občine, gre za dvoje stališč. Nekateri so za to, da se na drug način razdelijo dohodki občin in republik, drugi pa mislijo, da je treba trajno rešitev tega vprašanja poiskati v razvijanju materialnih temeljev dela in v povečanju produktivnosti dela vseh občanov. Sedanja stopnja nacionalnega dohodka je takšna ne glede na način njegove delitve, da omejuje mnoge ukrepe in akcije v občini.

Poudarjajo tudi, da je mogoče zahteve po spremembah v sferi materialnih odnosov izpeljati v nadaljnjem razbremenjevanju gospodarstva. Mislijo, da bi morale gospodarske organizacije razpolagati z najmanj 70 do 80 % ustvarjenega dohodka. Samo tako bi, podčrtujejo pristaše te ideje, mogli najti večja sredstva za realizacijo najrazličnejših potreb in akcij občin.

Istočasno bo imel delovni človek v svojih rokah na ta način tisto orodje, s katerim bo vplival na politiko v občini, v prosveti, zdravstvu, socialni politiki itd. To je ena od poti, po kateri bi prišli do ugotovitve, ki je navedena v materialih za drugo konferenco ZKJ: „da delovni ljudje v občini samostojno določajo vire, obseg in način uporabe sredstev za kritje skupnih in splošnih potreb v občini“.

SM

POLITIČNA OLIMPIJADA

Zahodnonemška vlada se je odločila, da bo na letošnjo olimpijado poklicala državnike iz vrste dežel Zahoda in Vzhoda. Trdijo, da so nekateri že povabili, druge pa še bodo. Kancier Wili Brandt bo v času trajanja olimpijade ves čas v Muenchnu, kjer bo na razpolago za morebitne politične razgovore.

OBVESTILO NAROČNIKOM, SODELAVCEV, OGLAŠEVALCEM IN BRALCEM TEDNIKA

Obveščamo naročnike, sodelavce, oglaševalce in bralce, da sta se uredništvo in uprava našega lista preselila iz Lackove ulice 2 v Vošnjakovo ulico 5 (v pritličje Narodnega doma, vhod z dvorišča).

UREDNIŠTVO IN UPRAVA TEDNIKA, PTUJ

VREME

do nedelje 6. februarja 1972

Polna luna bo v nedeljo, 30. januarja ob 11.58. Napoved: Spremenljivo vreme bo. Padavine bodo predvsem ob koncu meseca. Močnejšega mraza ne bo. Alojz Cestnik

Proces proti Marjanu Šturmu

RAZKRIVA ODNOS AVSTRIJE DO SLOVENSKEGA PREBIVALSTVA

Z avstrijsko državno pogodbo je določeno, da morajo avstrijske oblasti zagotoviti slovenskemu prebivalstvu, ki živi v južnem delu države — ob meji z Jugoslavijo — vse narodnostne pravice, kot se to spodobi za kulturno državo, torej šolanje v materinem jeziku, pravico do uporabe materinščine pred državnimi organi, prosto uporabo svojega jezika v javnem življenju ter označevanje — tudi uradno-krajevni imen v jezikih obeh narodnostnih skupnosti, ki živita v deželi, torej v slovenščini in nemščini.

Kot je znano, se Slovenci v Avstriji morajo boriti za pravice, ki jih že zagotavlja državna pogodba, ker Avstriji, tu mislimo na njene državne organe, te ne izpolnjujejo. Tako v Avstriji na narodnostno mešanih ozemljih, kjer poleg Avstrijcev živijo še Slovenci ali Hrvati, še vedno ni napisov krajevnih imen v obeh jezikih temveč samo v nemščini, kakor je pač to v skladu z nameni tistih avstrijskih šovinistov, ki stremijo za čim prejšnjo asimilacijo slovenskega in hrvaškega prebivalstva v Avstriji.

Dijak Marjan Šturmu, je leta 1970 pripisal nemški oznaki krajevnega imena Hermagor in slovensko oznako imena Šmohor in ko so ga pozneje zaradi tega še zaprli in v zaporu nekaj mrcvarili in ko je on to pozneje neke v javnosti povedal, so ga z obtožbo, da je poškodoval javno lastnino (ker je dodal nemškemu še slovenski napis) in da je klevetal predstavnika oblasti, postavili pred sodišče.

Razpravo, ki bi morala biti že lani, so zaradi protestov z raznih strani odpovedali, sedaj pa so jo določili za dan 27. januarja t.j. na sodišču v Leobnu.

Človek pravzaprav ne najde primerenih besed, s katerimi bi temu dogajanju ustrezno izrazil svoje stališče. Očitno pa je, da nemško govorečega prebivalstva Evrope dve izgubljeni vojni v njegovem vse drugo izključujočem stališču do sosednih narodov še nista spametovali. Ne gre samo za

dijaka Marjana Šturmu, pojavov nestrpnosti do drugih narodnosti je toliko — spomnimo se samo proslave obletnice plebiscita v Celovcu — da se moramo vprašati, kakšen učinek ima naša jugoslovanska politika dobrega sosedstva z vsemi, politika dobrih odnosov kot se to razume samo po sebi za naš čas v dvajsetem stoletju, če pa v naši sosesčini, v državi, kjer je na oblasti socialistična stranka, v

državi, kjer lahko pogosto slišimo zatiranje, kako je pravno urejena, lahko prihaja do izraza šovinistična nestrpnost v tako grobih oblikah.

Na avstrijskih cestah, ki peljejo v Jugoslavijo, lahko vidimo napise naših krajev in mest, kakor jih imenujejo nemški govoreči prebivalci, naši smerokazi pa kažejo pot v Graz in v Klagenfurt. Mi vso toleranco — oni pa vso nestrpnost! Kako dolgo še?

V Slovenski Bistrici sprejet dogovor o štipendiranju

Minuli torek je bila ustanovna skupščina sklada za usmerjanje, štipendiranje in kreditiranje rednih učencev in študentov občine Slov. Bistrica. Zbrani delegati so po sprejemu poslovnika izvolili 13 članski upravni odbor sklada, nato pa razpravljali o osnutku družbenega dogovora o štipendiranju. Osnutek je bil predmet že v razpravi v družbenih in delovnih organizacijah in dobil v veliki večini podporo. Nato je sledilo podpisovanje dogovorov, po katerem so se podpisniki zavezali najmanj 0,5 % sredstev od bruto osebnih dohodkov nameniti za štipendiranje in kreditiranje učencev, od teh 0,5 % pa 30 % združevati v novo ustanovljeni občinski sklad. V kolikor organizacije razliko sredstev do 0,5 % ne porabijo za štipendiranje, morajo tudi preostala neizkoriščena sredstva prispevati v občinski sklad.

S sprejemom družbenega dogovora o štipendiranju se je tudi občina Slov. Bistrica lotila načrtnega reševanja kadrovske politike. Znano je, da je neustrezna kadrovska struktura zaposlenih v občini Slov. Bistrica eden od pomembnih vzrokov za zaostajanje gospodarskega razvoja. Ni naključje, da so v Slov. Bistrici podjetja oz. tovarne brez ljudi z visoko in višjo izobrazbo ali celo z nižjo ali srednjo šolo zasedajo vodilna delovna mesta. Znano je tudi, da se je za štipendiranje doslej namenilo premalo sredstev.

Na višjih in visokih šolah v Mariboru in Ljubljani študira približno 200 mladih občanov, štipendije pa prejema le 76 študentov.

Z ustanovitvijo sklada za štipendiranje bi najlažje prišli do štipendij tudi učenci, ki dosegajo boljše učne uspehe in otroci delavcev in kmetov. Zato upravni odbor sklada upravičeno

Mina sliši pod svojo posteljo sumljivo šuštenje. Strahoma se skloni in pod posteljo zasači vlomilca.

„Človek božji, kako sem se prestrašila, sem mislila, da je miš!“

— — —
„Rečem ti, moja žena je pravi vzor skromnosti.“

„Rad ti verjamem, to je dokazala že takrat, ko je tebe vzela.“

pričakuje, da bodo k podpisu družbenega dogovora pristopile tudi tiste delovne organizacije, ki to na ustanovni skupščini niso storile.

O organizacijah, ki so ali še bodo odklonile podpis družbenega dogovora, bomo poročali. Skušali bomo objaviti tudi njihovo kadrovsko strukturo za realnejše presojanje bralcev.

PROIZVODNJO TOVARNA OLJA POVEČUJE

V tovarni olja Slovenska Bistrica so v letu 1971 povečali proizvodnjo jedilnih olj za 22 odstotkov v primerjavi z letom poprej. Tako je ta delovni kolektiv, ki zaposluje nekaj nad 100 delavcev, proizvedel v preteklem letu (1971) 6.000 ton olja in ustekleničil 4 milijone steklenic jedilnega olja. Pomanjkanje surovin na domačem trgu je onemogočilo še hitrejšo rast proizvodnje. Tako so morali surovine nabavljati iz sosednjih republik, pa tudi iz uvoza.

Dobre uspehe na področju gojenja bučnic je ta kolektiv dosegel s poskusi gojenja bučnic golice. Pri gojenju te zvrsti bučnic sodeluje tudi Kmetijski zavod iz Maribora. S temi skupnimi poskusi so naleteli na zelo dober odziv pri kmetih, predvsem pri zasebnih kmečkih proizvajalcih. VH

SPET VLOMILCI V PTUJU

V noči od 16. na 17. januar letos so do časa, ko to poročamo, še neznan storilec vlomil v prostore Disco kluba na Zadružnem trgu v Ptuj. Storiči so odnesli kombinirani radijski sprejemnik — magnetofon z več kasetnimi vložki ter ojačevalec z mikrofonom v škodo Zdenka Krambergerja, Zagrebška cesta 3, Ptuj. Skupna škoda po vlomiu znaša 3.000 dinarjev. -FK-

Malo denarja - malo muzike

Pred nedavnim se je sestel izvršni odbor TKS Ptuj, ki je razpravljalo o nekaterih perečih problemih programa kulturnih dejavnosti za leto 1972, o finančnem načrtu za to leto in še o nekaterih drugih.

Že nekaj časa je bilo govora o samostojni službi spomeniškega varstva pri Pokrajinskem muzeju Ptuj. To službo je v ptujski občini opravljal Zavod za spomeniško varstvo Maribor, vendar niso bili opazni večji uspehi pri delu in lahko na njihovo delo gledamo zelo kritično. Zaradi nekaterih spornih vprašanj, predvsem finančnih, je TKS Ptuj predložila skupščini občine, da se naj v Ptuj ustanovi samostojna služba za spomeniško varstvo, ki bi delovala v okviru Pokrajinskega muzeja Ptuj.

Kot sem v naslovu omenil „malo denarja — malo muzike“, tako je tudi z letošnjim programom kulturnih dejavnosti v občini. Od tega skromnega, lahko bi rekel od lanskega leta nespremenjenega programa, bo imel nekaj center občine in bližnja okolica, drugi prebivalci odmaknjenih predelov v občini pa komaj kaj. Ustvarjanje in realizacija programa je nedvomno odvisna od finančnih sredstev, ki pa bodo tudi letos zelo skromna. Potrebe za financiranje vseh kulturnih dejavnosti, ki so jih s svojimi programi predložili temeljni kulturni skupnosti posamezniki kulturni dejavniki, so bile zelo visoke, med tem, ko je obljubljena dotacija mnogo manjša. Temu primeren pa

je tudi program kulturnih dejavnosti za letošnje leto, za katerega bi lahko rekli, da v njem niso zajeti in v pravi meri upoštevani prav tisti kulturni dejavniki, ki so našemu občanu na podeželju najbolj dostopni. To sta predvsem tisk in radio.

Ustrezno takšni miselnosti o vlogi tiska in radia pri razširjanju kulturnih dobrin med občani je vzporedno sestavljen tudi načrt delitve finančnih sredstev.

Kultura je zelo širok pojem. Vendar nekateri pozabljajo, da je treba ravno našemu preprostem človeku s pomočjo nuditi čimveč možnosti za njegov kulturni dvig in ga tako izpeljati iz zaprtosti vase in nezaupanja do vsega, kar se v svetu dogaja.

Našemu preprostem človeku sta dostopna edino Tednik in radio. Samo ti dve ptujski informativni sredstvi mu bosta prinesli del dogajanja v ptujskem kulturnem življenju v njegovo družino, TKS pa jima je določila v svojem finančnem načrtu le nekaj nad osem starih milijonov.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev bo letos tudi okrnjen program tradicionalnega kurentovanja. Ob tem bodo verjetno najbolj prizadeti gostinci, ki so ob takšnih priložnostih vedno realizirali lepe denarce, za organizacijo kurentovanja, oziroma za stroške te organizacije pa niso imeli posebnega posluha. Mogoče pa je le kakšna možnost skupnega financiranja, treba bi je bilo poiskati. -MN-

DANES SEJA SO ORMOŽ

Za danes, četrtek, 27. januarja 1972 je predsednik skupščine občine Ormož Franc Novak, sklical XXX. sejo občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti ormoške občinske skupščine.

Dnevni red zajema 12 točk. Odborniki bodo med drugim obravnavali tudi poročilo o delu občinskega sodnika za prekrške v lanskem letu ter poročilo o odmeri prispevkov in davkov ter izhodiščih za davčno politiko v letošnjem letu. Razpravljali bodo še o sprejetju nekaterih odlokov: o usmeritvi sredstev občine Ormož za gospodarske investicije v letu 1972, o spremembah in dopolnitvah odloka o izdatkih za potne in druge stroške, ki se priznavajo občinskemu organom med materialne stroške, odlok o odstotku sredstev, ki se izločajo iz sklada skupne porabe za subvencioniranje stanarin in odlok o maksimiranju cen za proizvode in storitve.

V nadaljevanju seje bodo sklepali o vezavi sredstev za gradnjo stanovanj upokojencev ter o potrditvi programa zdravstvenega varstva za leto 1972.

Na koncu bodo vprašanja in odgovori odbornikov.

jr

»Štajerci« in »Štajerska«

Stare Avstrije niso zaman imenovali tudi „ječa narodov“. Dualistično razdeljena država je v zapadnem — avstrijskem delu tlačila Čeha in Slovence, v vzhodnem — ogrskem pa Slovače in Hrvatke, oba dela skupno pa še Poljake, Bosance in druge. Stoletna izkušnja je vladajoča naroda naučila uporabljati iz rimskih časov znano geslo: *Divide et impera!* (Deli in vladaj!), ki sta ga v praksi preizkušala nad podrejenimi slovanskimi narodi.

Avstrija je Slovence lepo razdelila na Primorce, Korošce, Kranjce in Štajerce, da bi jim lažje vladala.

Z osvoboditvijo leta 1918 iz te „ječe narodov“ smo bili Slovenci osvobodjeni tuje nadvlade in delitve (z izjemo zahodnih predelov naše dežele, ki so padli pod novo tujo nadoblast) in v javnem življenju v času med obema vojnoma poimenovanj Kranjce, Štajerce ni bilo.

Potem pa je prišel Hitler s svojim „tisočletnim“ rajhom in s svojimi avstrijskimi opričniki, da bi nas zopet razdelil in nam — vladal. Zopet so nam vsiljevali naziv Štajerec, zloglasni „Steirischer Heimatbund“ pa je ostal vsem, ki so imeli z njim opravka, razmerju nadčlovek (tuj okupator): podčlovek (Slovenec) v primernem spominu. Sicer pa je to vse znano in mnogokrat povedano in tega resnično ni treba ponavljati. Opozoriti pa je treba na to, da se v naši javnosti po drugi svetovni vojni, torej po najtežjih izkušnjah, kar smo jih Slovenci sploh kdaj imeli s tujci, potem, ko smo bili v vzhodnem delu dežele, spremenjenem v „UNTERSTEIERMARK“ prisilno včlanjeni v „STEIRISCHER HEIMATBUND“ in po tem, ko smo se do kraja ponižani kot Slovenci vsemu temu uprli z orožjem v roki in smo bili rajše pripravljeni umreti, kakor pa vse navedeno trpeti, zopet neženirano pojavljajo v javnem življenju izrazi:

Prevelika obremenjenost novinarjev

Pred nedavnim je bila pri medobčinskem svetu Zveze komunistov Maribor ustanovljena komisija za informativno dejavnost in politično propagando. O vlogi in pomenu te komisije, kakor tudi o vlogi informativnih sredstev pri reševanju nekaterih družbeno-političnih vprašanj je prejšnje sredo, na sestanku novinarjev komunistov, govoril predsednik te komisije — Stojan Požar. Seji sta prisostvovala tudi član CK Zveze komunistov Lojze Briški in sekretar OK ZKS Ptuj — Franc Tetičkovič. Seja je bila bolj razgovor novinarjev o nekaterih aktualnih družbeno-političnih dogodkih doma in v svetu, predvsem pa o nekaterih gospodarskih pojavih v ptujski občini.

Uvodoma je Stojan Požar govoril o vlogi, pomenu in nalogah komisije za informativno dejavnost in politično propagando in dejal, da je komisija dejavnik, ki naj bi usmerjala politično dejavnost novinarjev in jim pri njihovem delu pomagala, vendar si ne sme prilagajati pravice diriganja nad njihovim delom. Komisija ni cenzura nad javnimi občili, ampak je njena

poglavitna naloga pomagati in usmerjati politične delavce (novinarje in ostale) pri reševanju aktualnih družbeno-političnih dogodkov. Dejstvo namreč je, da mnogi novinarji, predvsem pri pokrajinskih informativnih sredstvih, zaradi svoje preobremenjenosti ne zmorejo vseh teh problemov pravilno razvozlati. Jasno je, da brez obojestranskega sodelovanja ne bo pravih uspehov. Zato morajo novinarji poročati komisiji o perečih družbeno-političnih dogodkih. Tu gre predvsem za take probleme, ki jih novinarji ne bi mogli razvozlati sami in bi bil zato potreben skupen sestanek komisije in novinarjev, pa naj si bo to v okviru ptujskih informativnih sredstev ali pa širše regije.

V dnevnem, kakor tudi ostalem časopisu je vse bolj prisotno vprašanje afirmacije subjektivnih sil, kar pa je v precejšnji meri tudi vse večja napaka informativnih sredstev. Mnogi predvsem tisti na vodilnih mestih, še žal niso razčistili pojmov „samoupravljanje“ in „delavski razred“. Ta dva pojma bomo morali vsekakor določeneje opredeliti, kajti dogaja se, da nekateri ne vedo ali spadajo med delavce ali kam drugam. Kdo naj bi bil delavec? Delavec je vsak tisti, ki dela za skupne interese delavskega razreda, to se pravi naše samoupravne socialistične družbe, pa naj si bo to inženir, tehnik, profesor ali pa direktor. Pri nepravilnem pojmovanju prej omenjenih faktorjev, kakor tudi ob nepravilnem pojmovanju novinarske svobode, ki jo je prav tako treba določeneje opredeliti, pa se pojavljajo dileme o delavskem razredu, ki je vse premalo zastopan v javnih občilih.

Zato je treba te slabosti popravljati, dati v sredstvih javnega obveščanja prostor tudi delavskemu razredu in ga po poti človeških načel pripeljati do družbeno-političnega življenja in do samoupravljanja.

Radio in tisk torej naj ne bosta samo sredstvi javnega obveščanja, ampak tudi komunikacija za široko javnost in udeleževanje širših delavskih krogov.

Miha Kolarič iz Ptuja se je na seji zavzel za dopolnilni študij in izobraževanje novinarjev, predvsem pri pokrajinskih informativnih sredstvih, za kar se kaže potreba zlasti v ptujski občini. Nedvomno je za reševanje nalog, ki jih

družba novinarjem nalaga, potrebno veliko znanja in novinarske rutine. Znano je, da mnogi postajajo po sili razmer novinarji. Kljub temu, da imajo veselje in smisel za pisanje, pri svojem delu tu in tam grešijo.

Miha Kolarič najbrž ni v popolnosti seznanjen s težavami in preobremenjenostjo, ki tarejo ptujske novinarje, niti z delavnikom, ki ga mora opravljati novinar pri ptujskih informativnih sredstvih.

Delovni dan novinarja pri Tedniku se prične zgodaj zjutraj in končna pozno ponoči. Včasih se mi zdi, da smo sužnji svojega dela.

Kje je rešitev tega problema? Nedvomno v ureditvi kadrovskih razmer. Ptujski radio rabi najmanj tri kvalitetne novinarje, če bi hotel pripraviti zares dober program, da ne bi govorili o Tedniku, kjer so potrebe še večje. Šele, ko nam bodo zagotovljena potrebna sredstva, da bomo lahko zaposlili najmanj štiri kvalitetne novinarje in še vsaj eno administrativno moč, bodo naši sestavki boljši in šele takrat bo kritika o kvaliteti lista upravičena. Sicer pa, kritizirati je lahko, delati pa težje. Povsod se govori o kvaliteti ptujskih informativnih sredstev, povsod se od njih zahteva, vsem smo v napotje, ko pa je treba zagotoviti sredstva zanje, je največ ušes gluhih, takrat so potrebe povsod tako velike, da za informativna sredstva ostanejo le drobtine.

Ko bosta imela Tednik in radio potrebna sredstva za ureditev kadrovskih in drugih problemov, bomo imeli novinarji čas za dopolnilni študij in tudi kvaliteta dela bo ustrežnejša.

M. Novina

Za blagajno so prišli na vrsto storilci

Proti koncu decembra lani so v kidričevskem gozdu našli Izbirno blagajno, razume se, da brez slehernega dinarja. Blagajna je bila razbita na najšibkejšem mestu, denar pa z vrednostnimi papirji pobran. Intenzivnost preiskave v dneh po dogodku je bila takda, da so storilcem organi že na sledi. To smo pred kratkim izvedeli, vendar v interesu preiskave ne moremo kaj več povedati. O vsem bomo poročali takoj, ko bo mogoče, povedati kaj natančnejšega.

-FK-

PODPRLI KANDIDATURO

V petek, 21. januarja je bila v prostorih Narodnega doma v Ptuj občinska kandidacijska konferenca in seja občinske konference SZDL Ptuj.

V sorazmerno mrzli dvorani so potrdili kandidaturu Zdravko Krvine, predsednika skupščine občine Škofja Loka in Romana Ogrina, predsednika izvršnega odbora temeljne izobraževalne skupnosti Trebnje za možna kandidata za člana predsedstva SRS.

Za možnega predsednika izvršnega sveta Slovenije so soglasno potrdili dosedanjega predsednika Staneta Kavčiča.

Uvodoma je Zdravko Turnšek govoril o vlogi Socialistične zveze v skupščinskem sistemu in o naši samoupravni družbi nasploh. Predsednik skupščine občine Ptuj pa je ocenil delo odbornikov občinske skupščine za lansko leto.

-mn-

JUBILEJ GASILSKEGA DRUŠTVA HAJDINA

Gasilsko društvo Hajdina prireja v soboto, 29. januarja redni letni občni zbor, na katerem bodo udeležencem posredovali podatke o uspehih društva v minulemu letu. Omeniti moramo, da bo letos društvo praznovalo 60 letnico obstoja. Mislimo, da si aktivni hajdinski gasilci zaslužijo, da jim ob njihovih doseženih uspehih čestitamo in zaželimo, da se njihovi načrti za bodoče v polni meri uresničijo. Kakšni pa so načrti društva ob vstopu v 7. desetletje, boste zvedeli na njihovem občnem zboru, na katerega vas vabijo.

SS

Štajerec, štajerski, na Štajersko itd. ter se pri tem misli na nas, na naše kraje, torej Slovence in vzhodno Slovenijo, kakor da bi to bil del peklenskega načrta tužerodcev v smislu gesla *Divide et impera!*, kakor da bi to ne bila avstrijsko-nemška nomenklatura za naše kraje, kakor da to ne bi spominjalo na „Untersteiermark“ in na „Steirischer Heimatbund“, na ... vse tisto bestialno nasilje, ki smo mu bili Slovenci v vzhodnem delu dežele izpostavljeni v takšni meri, kakor si nekdo, ki tega ni doživel, sploh predstavljati ne more.

Za Slovence iz vzhodnega dela dežele je takšno poimenovanje žalitev, ki vzbuja grenek spomin na tujo nadvlado nad našimi kraji, na tujo okupacijo, ki je ni mogoče pozabiti, grenek spomin na čas najbrezobzirnejšega nasilja nad slovenstvom in najglobljega ponižanja vsega slovenskega in človeškega nasploh. Takšno poimenovanje pa je tudi zelo dobrodošla hrana še vedno živim, v zadnjem času celo rastočim aspiracijam določenih tujih krogov v določenih strukturah, ki nestrpno čakajo na trenutek, da bi zopet naše kraje in ljudi podrejali svojim določenim interesom.

ZAČASNA PREPOVED

prometa z zemljišči

Skupščina SR Slovenije je 24. decembra 1971 sprejela po hitrem postopku zakon o začasni prepovedi prometa z zemljišči, ki je stopil v veljavo že naslednji dan, t.j. 25. decembra 1971.

Namen zakona je preprečiti že večkrat kritizirane negativne pojave na področju zemljiške politike, (špekulacije pri odtujevanju zemljišč in tako tudi neupravičeno bogatenje na ta račun). Posebno to velja za gradbena zemljišča, kjer so lastniki prodajali zemljišča po pretirani visoki ceni — pobrali so tudi takozvano mestno rento — ki bi dejansko morala iti za opremljanje teh zemljišč s komunalnimi napravami (ceste, vodovod, kanalizacija, elektrika). Ta zakon je to sedaj začasno zavrl. Do 30. junija pa bodo že sprejeti novi predpisi, ki bodo na novo urejali pravna razmerja v zvezi z gospodarjenjem z zemljišči.

KAJ PODROBNEJE DOLOČA ZAKON?

Začasno — za dobo šestih mesecev po njegovi uveljavitvi oziroma do 30. junija 1972 prepoveduje promet (odplačni ali neodplačni) z vsemi zemljišči.

Pod pojmom „promet z zemljišči“ v smislu zakona se razume pogodbeni prenos lastnine oziroma pravice uporabe na zemljiščih bodisi z nakupom in prodajo, zamenjavo ali daritvijo.

Predmet prepovedi so vsa zemljišča (kmetijska, gozdna, stavbna in nerodovna zemljišča), na katerih je lastninska pravica oziroma pravica uporabe. To pomeni, da prepoved velja tako za občane, civilno — pravne osebe, društva, družbeno — politične organizacije kot tudi za organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije in za posamezne organizacije, ki jim zakon daje lastnost pravne osebe. Promet je omejen med njimi in med enim in drugimi.

Zakon pa dovoljuje izjeme v naslednjih primerih:

1. za promet z zemljišči, ki ga opravljajo občinske skupščine oziroma organizacije, pooblašene za urejanje in oddajanje stavbenih zemljišč in za pridobivanje z dedovanjem,

2. za promet z zemljišči, potrebnimi za gradnjo infrastrukturnih in vojaških objektov kot so npr. šole, bolnišnice, ceste, železnice in podobno,

3. pravitka izjema pa velja za kmetijska zemljišča, če jih pridobi kmet, ki se ukvarja izključno s kmetijstvom ali kmetijska delovna organizacija, če ta zemljišča rabijo še naprej za kmetijsko obdelavo in če so po sprejetem urbanističnem dokumentu tudi v bodoče namenjena za kmetijstvo.

Da pa ne bi povsem zaprli vrat razvojnim programom oziroma že dokončanim investicijskim projektom delovnih organizacij, lahko republiški izvršni svet izjemoma odobri promet z zemljišči tudi posameznim organizacijam združenega dela, kadar jim je zemljišče potrebno zaradi izgradnje objektov.

Nadaljnje določbe zakona so varnostnega značaja. Urejajo vprašanja zemljiškopravnega prenosa lastnine oziroma pravice uporabe. Da bi preprečili zlorabe zakona z datiranjem pogodb za nazaj, določa zakon, da se

v zemljiški knjigi lahko sprovedejo tiste pogodbe, na katerih so bili podpisani pogodbenih strank overjeni pred njegovo uveljavitvijo, to je pred 25/12-1971.

Zakon določa, da je treba pogodbe, kjer izjemoma dovoljuje promet z zemljišči, predložiti najpozneje v 30 dneh po sklenitvi pristojnemu občinskemu javnemu pravobranilstvu. Če javno pravobranilstvo ugotovi, da so bile kršene določbe tega zakona, vloži tožbo na ugotovitev ničnosti pogodbe. SANKCIJE

Zakon določa, da pogodbe, ki so sklenjene v nasprotju z določbami tega zakona, nimajo nobenega pravnega učinka. Kršilce zakona pa čakajo težke kazni, družbene osebe do 50.000 din, občane pa do 5.000 din in še odvezem premoženjske koristi, ki je bila pridobljena z gospodarskim prestopkom oziroma prekrškom.

UGOTAVLJANJE STATUSA KMETA

Kot je bilo prej navedeno, zakon dovoljuje promet s kmetijskimi zemljišči, če pridobi zemljišče kmet, ki se izključno bavi s kmetijstvom. Za kmeta, ki se izključno bavi s kmetijstvom po tem zakonu se šteje oseba, ki je zdravstveno zavarovana po 16. členu zakona o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva (Uradni list SRS št. 26-147/70).

Okoliščina, da se občan izključno bavi s kmetijstvom in da bo zemljišče tudi v bodoče namenjeno za kmetijsko obdelavo, se ugotavlja s potrdilom, ki ga izda občinski upravni organ, pristojen za kmetijstvo, potem ko bo o namembnosti zemljišča preskrbel podatke od upravnega organa, pristojnega za urbanizem.

Zato bo moral občan — kmet, ki bo hotel kupiti kmetijsko zemljišče za nadaljnjo kmetijsko obdelavo, vložiti zahtevek pri občinski skupščini za izdajo potrdila, da je po poklicu kmet. Pri tem bo moral dokazati z zdravstveno izkaznico, da je kmečki zavarovanec. S takim potrdilom bo potem lahko sklenil javno pogodbo in dosegel prepis v zemljiški knjigi.

Kot je bilo že povedano, predpisuje zakon mirovanje prometa z zemljišči do 30. junija 1972. Velika verjetnost pa je, da bodo napovedani novi predpisi, ki bodo urejali pravna razmerja v zvezi z gospodarjenjem z zemljišči, z urbanizacijo in stanovanjsko graditvijo, izdani še pred iztekom 6 mesečne izdajne roke. Zato, kjer ni posebno nujno, kaže s prodajanjem in kupovanjem zemljišč počakati, ker bo potem promet z zemljišči spet prost — seveda po določbah novih predpisov.

PROMET S STAVBAMI

Navedeni zakon se ne nanaša na promet s stavbami. Zato je promet s stavbami dovoljen ob pogojih, ki jih določa zakon o prometu z zemljišči in stavbami. Ker pa je promet z zemljišči po zakonu začasno prepovedan, je dovoljen promet s stavbo obremenjeno z zemljiščem samo glede tistega zemljišča, ki je pod stavbo (fundus) in pa zemljišča, ki je potrebno za njeno normalno rabo (funkcionalno zemljišče). Za morebitni presežek zemljišča pa velja začasna prepoved.

Viktor Makovec

15. JANUAR — DAN PROSVETNIH DELAVCEV BISTRIŠKE OBČINE

V soboto, 15. januarja so prosvetni delavci občine Slovenska Bistrica slavili svoj praznik. Letos je prvič to že tradicionalno praznovanje pripravil občinski odbor sindikata družbenih dejavnosti v sodelovanju z TIS Slovenska Bistrica.

Na ta dan se je v dopoldanskih urah zbralo v Domu kulture Slovenska Bistrica na letošnji osrednji svečanosti ob dnevu prosvetnih delavcev občine veliko število prosvetnih delavcev kakor tudi predstavnikov družbenopolitičnih in gospodarskih organizacij. Uvodno besedo je na svečanosti imel dr. Vladimir Bračič, član izvršnega sveta Slovenije in sekretar komiteja ZKS visokošolskih zavodov v Mariboru. Prisotne je seznanil predvsem z aktualnimi nalogami na področju vzgoje in izobraževanja.

V nadaljevanju pa je predsednik občinskega odbora sindikata, družbenih dejavnosti Slovenska Bistrica, Miroslav Lešnik podrobneje seznanil udeležence s sklepi III. konference sindikata družbenih dejavnosti Slove-

nije, kakor tudi z akcijskim programom v tej dejavnosti na področju občine Slov. Bistrica. Ob tem se je zavzemal tudi za večje podeljevanje štipendij in poudaril, da je potrebno omogočiti vsakemu nadarjenemu učencu tudi šolanje na višjih in visokih šolah.

V kulturnem delu sobotne svečanosti je pionirski pevski zbor osnovne šole Pohorski odred iz Slov. Bistrice pod vodstvom Milana Mlakarja izvedel krajši program.

Med povabljenici so se letošnjega praznovanja udeležili tudi številni že upokojeni prosvetni delavci iz področja te občine. Občinski odbor sindikata družbenih dejavnosti in TIS občine Slov. Bistrica sta sklenila, da bodo v prihodnjih letih prosvetni delavci občine slavili dan prosvetnih delavcev ob pomembnejših dosežkih na področju izobraževanja in ne bo vezan na določen datum. Tako predvidevajo, da bo prihodnje leto praznik ob otvoritvi nove osnovne šole v Poljčanah.

VIKTOR HORVAT

DELOVNA MESTA ZA HALOŠKE IN POHORSKE LJUDI

Na področju občine Slov., Bistrica živi še vedno nad 1/3 kmečkega prebivalstva, ki pa vsako leto v večji meri odhaja v industrijsko proizvodnjo. Največji del tega prebivalstva živi na področju Pohorja in Haloz, kjer ni industrije in s svojo razdrobljeno kmetijsko proizvodnjo v veliki meri vpliva na nizek procent ustvarjenega dohodka na posameznega občana v občini.

Na območju tistega dela Haloz, katerega zajema občina Slov. Bistrica, živi 10 procentov vsega prebivalstva te občine. Prav vsled tega si občinska skupščina Slov. Bistrica v zadnjem obdobju še posebno močno prizadeva zadovoljivo rešiti problem zaposlovanja haloških kmetov. Ker v teh pre-

delih ni industrije, se za zaposlitev v Halozah zavzemajo v dveh oblikah med katerimi je prva pritegnitev podjetij, ki bi bila pripravljena graditi v teh predelih svoje industrijske obrate, druga možnost pa bi lahko bila v organiziranih prevozi prebivalcev iz teh krajev v večja industrijska središča v bistriški občini ali zunaj nje.

S tem namehom že vabijo v bistriško občino posamezne investitorje, ki bi bili pripravljeni tod graditi svoje industrijske objekte. Investitorjem nudi občina Slov. Bistrica posebne ugodnosti, med njimi brezplačno zemljišče, ki bi bilo delno tudi komunalno urejeno in oproščeno raznih davkov za določen čas.

VIKTOR HORVAT

VEČ KAKOR POLOVICA IZ-

MED NAS NE PREBERE NA

LETO NITI ENE KNJIGE. PO-

MAGAJMO KNJIGAM PRE-

ŠERNOVE DRUŽBE, DA PRI-

DEJO VSAJ TE V SLEHERNI

SLOVENSKI DOM

POŠANITE IN OŠANITE

REDNI BRALCI KNJIG PRE-

ŠERNOVE DRUŽBE. VZEMI-

TE SI ČAS TUDI ZA SVOJO

DUHOVNO BOGATITEV IN

PREČITAJTE V ENEM LETU

VSAJ KNJIGE PREŠERNOVE

DRUŽBE

NALOGE ZKS PRI REŠEVANJU PROBLEMOM

socialnega razlikovanja

IN NADALJNJEM RAZVOJU GOSPODARSKE IN DRUŽBENE POLITIKE V OBČINI ORMOŽ.

Socialne razlike v naši družbi so dosegle take razsežnosti, da bi ohranitev sedanjega stanja, ali celo morebitno poslabšanje, nujno ogrozilo naš samoupravni socialistični sistem in omajalo zaupanje delovnih ljudi v njegovo vrednost in učinkovitost. Tako je ugotovila 3. seja konference ZK Slovenije in navedla tudi nekatere vzroke za takšno stanje.

Naša gospodarska politika je pre malo dodelana, saj nima med planskim in tržnim načinom gospodarjenja. Nepravočasno reagiranje na pojave, ki jih prinaša s seboj tržno gospodarjenje, je povzročilo kopičenje težav politične in socialne narave. Tu je treba posebej omeniti nezaposlenost in odhajanje ljudi v tujino ter socialno diferenciacijo. Del vzroka je iskati tudi v mladenosti in neučinkovitosti delu ZKS pri izvajanju odločilnih sklepov gospodarske reforme in stabilizacijskih programov. Tako se dogaja, da se negativni pojavi večajo, družba pa stoji nemotna ob strani.

Največja nevarnost prevelikega beseđenja o socialnem razlikovanju je v tem, da kaj hitro lahko prekorajči mejo mogočega in začne obljubljeni tudi nemogoče. Sestanku naj sledi akcija, sicer bo vse skupaj vodilo v nezaupanje ljudi.

USODA KMEČKIH VASI

Revnejše občine, še posebej na nerazvitih območjih, bodo težje odpravljale socialne razlike, čeprav je na drugi strani jasno, da so te tu največje. V ormoški občini je še približno 60 % kmečkega prebivalstva. Na eni strani se srečujemo z družbenim kmetijstvom, ki je tehnološko in organizacijsko dokaj dobro urejeno, na drugi strani pa je drobna kmečka posest.

Usoda kmečkih vasi je v Sloveniji skoraj povsod enaka. Vedno večje število ostarelih kmečkih prebivalcev, ki so ostali zapuščeni na svoji zemlji. To so žarišča velikih socialnih problemov: nizek standard, težko plačevanje davkov, razpadanje gospodarskih poslopij in neobdelana ali slabo obdelana polja. Za ublaževanje teh problemov so tudi v ormoški občini v okviru krajevnih skupnosti organizirali sosedsko pomoč. Naloga komunistov in vseh družbenopolitičnih organizacij je, to pomoč naprej razvijati.

Minuli dve leti so družbena posestva vidno napredovala. Izboljšuje se tehnologija in izpopolnjuje mehanizacija. Za hitrejši razvoj in preusmerjanje

PREHITRO V OVINEK

V vasi Pavlovci pri Ormožu se je na cesti II. reda pripetila prometna nesreča zaradi prevelike hitrosti v ovinku. Voznik osebnega avtomobila Ivan Zunko iz Raven na Koroškem, direktor prevozniškega podjetja „Storitve“ Ravne se je peljal iz Ljutomerja proti Ormožu. V avtomobilu je imel sopotnika Mirka Severa iz Raven. V desnem ovinku pri železniškem prehodu v Pavlovcih je zaradi prevelike hitrosti zapeljal izven vozičca in se zaletel v levo stojalo zapornice. Oba sta dobila lažje telesne poškodbe. Sopotnika so odpeljali v pujsko bolnišnico.

kmetij pa je potrebno več denarja. Tudi v Ormožu bodo po zgledu drugih občin podpisali družbeni dogovor o namenskem izločanju sredstev za razvoj zasebnega kmetijstva.

Vse odnose z zasebnimi proizvajalci bodo vskladili z novim zakonom o združništvu. Tako se bo počasi izpolnjevalo samoupravno vključevanje kmeta v družbeno proizvodnjo. Njegov položaj se bo bolj približal položaju delavca. Po zgledu novomeške komunalne skupnosti socialnega zavarovanja si bodo tudi ormoški komunisti prizadevali poenotiti zdravstveno zavarovanje delavcev in kmetov.

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE

Delovne organizacije v ormoški občini dokaj dobro gospodarijo. Razvojne programe za obdobje 1970/75 imajo in jih tudi že uresničujejo: tovarna Jože Kerenčič, OGRAD in ZARJA. Razvojni program za kmetijstvo pa bo končan do konca aprila letos. Ti programi so povezani z velikimi finančnimi sredstvi. Ormožani upajo, da bodo dobili nekaj denarja za realizacijo omenjenih programov iz naslova manj razvitih.

Posebej zaskrbljujoči so nizki osebni dohodki v ormoškem gospodarstvu in iz tega izvirajoči nizek standard delovnih ljudi. Poleg omenjenega bodo v Ormožu skrbeli tudi za razvoj samoupravnih odnosov, da bodo delavci čutili vpliv svojega mnenja pri odločanju.

Skrb ormoških komunistov bo veljala še dislociranim obratom in njihovim gospodarski politiki, šolstvu in izobraževanju sploh, izboljšavi idejno politične usposobljenosti vodstev ZK in vseh članov ter finančni podpori raznim društvom na terenu, zlasti še mladinskim.

ČELNO V NASPROTI VOZEČI TOVORNJAK

V petek, 21. januarja, ob 10.15 se je pripetila huda prometna nesreča na cesti I/3 v Cunkovcih pri Mošnjačih. Zaradi rahlo zasnežene ceste je prišlo do čelnega trčenja med voznikom tovornega avtomobila Ivanom Ovčarjem (22 let) iz Rečice 146 pri Laškem in osebnim avtomobilom nemške registracije, ki ga je vozil Pavao Nujč iz Apatina, Petefi Sandora 46, ki je začasnno zaposlen v ZR Nemčiji. Nujč je peljal iz smeri Ormoža proti Ptuj. Pred vasio Cunkovci je prehitel tovorni avtomobil reg. številka MB 106-77. Tedaj mu je nasproti pripeljal Ivan Ovčar s tovornjakom-vlačilcem, reg. št. CE 304-83 in je tako prišlo do čelnega trčenja. V Nujčevem avtomobilu so bili še trije sopotniki: Stojan Stanič iz Stopara, Borisa Kidriča 124, pri Somboru, njegova žena Stanka in njuna hčerka Stana. Stanka in njena hčerka sta bili hudo telesno poškodovani, Stojan pa lažje. Voznik Nujč je še vedno v kritičnem stanju. Po nesreči so ponesrečence prepeljali v pujsko bolnišnico. Osební avtomobil znamke Taunus je popolnoma uničen, skupna škoda na obeh vozilih pa znaša 30.000 din.

-FK-

Svetovne cene tudi v našem sistemu

Po večmesečnih razpravah je bilo med republikami in pokrajinami doseženo soglasje o dolgoročnem sistemu in politiki cen. Gre za izredno pomemben akt, ki ga lahko ovrednotimo tako kot nedavno sprejeto soglasje o deviznem in zunanjetrgovinskem sistemu.

Medrepubliški komite za trg je nadalj razpravljati o kriterijih za oblikovanje cen na domačem trgu. Posebna delovna skupina ZIS je predlagala, naj bo temeljni kriterij za oblikovanje cen blaga in storitev, ki so ali pa so lahko potencialni predmet mednarodne menjave – svetovne cene, ki bodo korigirane in dopolnjene v skladu z doseženo razvojno politiko. O svetovnih cenah kot temeljnem kriteriju mnenje republik ni bilo enotno. Kljub temu pa je bilo na seji koordinacijske komisije ZIS doseženo soglasje, da so temeljni kriterij za oblikovanje domačih cen svetovne cene, razvojna politika, struktura ter stopnja razvitosti gospodarstva. Sicer pa smo ta načela uporabljali tudi pri prostem oblikovanju cen, kot tudi pri kontroliranem oblikovanju cen.

S tem, ko sprejemamo svetovne cene, sprejemamo sočasno tudi svetovne standarde in merila gospodarjenja, kar je eden od bistvenih pogojev modernizacije domače ekonomije. Ker pa obstoje občutna odstopanja v produktivnosti, bo treba svetovne cene korigirati v skladu z določeno razvojno politiko.

Svetovne cene, grajene na enotni pariteti in njihova prisotnost na našem trgu, pomenijo dejavnik, ki bo vplival na racionalno gospodarjenje in vključevanje v mednarodno menjavo.

To pa z drugimi besedami pomeni,

da je sprejemanje teh načel kot kriterijev za sistem in politiko cen sočasno tudi pogoj za okrepitev procesa modernizacije naše ekonomije in zagotavljanje konkurenčnosti na domačem in svetovnem trgu.

S pojmom svetovne cene je treba razumeti cene, ki se dosegajo v mednarodni menjavi oziroma cene v uvozu in izvozu. Opredelitev na uvozne oziroma izvozne cene bo seveda različno delovalo na oblikovanje ravni notranjih cen. Konceptu trga, ki je grajen na načelu prostega uvoza in konvertibilnosti dinarja bolj ustrezajo uvozne cene kot dejavniki, ki bistveno vpliva na oblikovanje notranjih cen. Vendar pa sočasno s tem, ko dajemo prednost uvoznim cenam, ne smemo pozabiti tudi na dejstvo, da v mnogih primerih tudi izvozne cene opredeljujejo raven domačih cen. Gre za tiste primere, ko se največji del proizvodnje plasira v tujino.

Pri cenah v mednarodni menjavi bo treba upoštevati cene, dosežene v naši zunanjetrgovinski menjavi oziroma uporabljati tiste cene, ki jih naša podjetja dosegajo pri uvozu s konvertibilnega trga, seveda ob uporabi enotnega valutnega tečaja. Takšne cene, korigirane zaradi oscilacij na svetovnem trgu in dumpinskih vplivov, bodo pomenile osnovo za oblikovanje domačih cen.

To pa pomeni, da svetovnih cen ne bomo enostavno prenašali v našo državo, temveč prihaja v poštev samo jasno definirana razvojna politika in učinkovit instrumentarij zaščite, ki ureja in dimenzionira pozitivni vpliv svetovnih cen in tuje konkurence na domačem trgu.

S. V.

NAŠA POMOČ

V rubriki NAŠA POMOC zagotavljamo naročnikom in bralcem odgovor na vsako vprašanje, ki nam ga pošljejo, da bi jim pomagali pri reševanju njihovih problemov.

Prosim za nasvet: Sem kmetica z majhnim posestvom v vasi na Dravskem polju in sem že precej v letih. Zemljišče imam okrog hiše, predvsem so travniki, ki jih redno gnojim, da bi pridelala več krme. Toda sosedove kokoši mi vsako leto že rano spomladi povzročajo na travi veliko škodo, ker izpulijo vsako bilko takoj, ko požene iz zemlje.

Prosim vas, tovariš urednik, za nasvet, kaj naj storim, da se mi ne bi več dogajala takšna škoda. To bi rada dosegla brez prepira in sovraštva s sosedi. Če bom kaj rekla, bo ogenj v strel.

Prosim, da ne objavite mojega imena.

Odgovor: To, kar se dogaja vam, se dogaja marsikomu. Na svetu je namreč nekaj ljudi, ki ne vidijo, da ne smejo delati tiste, kar ne bi njim ugajalo, če bi jim kdo delal, tudi nikomur drugemu. Za takega debeločnega

soseda najbrž ni drugega zdravila, kakor najprej vljuden opomin, nato, če na prvo besedo ne reagira, malo ostrejši opomin, pa še mogoče priporočen pismeni opomin, če pa na vse to ni odmeva, je še tu poravnalni svet in – sodišče.

Razumem vašo težnjo po mirnem sosedstvu, zato vam želim popoln uspeh v tej vaši zadevi.

ZA DOBRO VOLJO

„Ježeš, gospod, na moj novi klobuk ste sedli!“

„Tako? No, pa saj izstopim že na naslednji postaji.“

— — — „Petdeset let imam šele, pa sem bil že več kot deset let priklenjen na posteljo!“

„Grozno! Kaj vam je bilo?“

„No, nič posebnega! Le računajte: Človek vsak dan spi osem ur.“

— — — „Gost je moral pred kosilom za hip nekam oditi. Da pa mu kdo med tem ne bi snedel golaža, je pustil ob njem listek z opozorilom: „V golaž sem pljunil.“

Ko se je vrnil, je našel jed nedotaknjeno, na listek pa je medtem nekdo pripisal: „Jaz tudi!“

Uspeh po šolah

V ORMOŠKI OBČINI

NAJBOLJŠI USPEH NA ŠOLI V SREDIŠČU

V šolskem letu 1970/71 je zavod za šolstvo SRS — organizacijska enota Maribor posredoval vsem šolam in ostalim upravnim organom učni uspeh za posamezne razrede in posebej za podružnične šole. Tokrat ni bila postavljena enotna zahteva za vso Slovenijo, zato zajema poročilo le uspehe po popolnih osnovnih šolah — matičnih in samostojnih.

Razlika med uspehom popolnih in podružničnih šol je minimalna. Iz tega lahko sklepamo, da so kriteriji ocenjevanja močno izenačeni. Minula leta ni bilo tako. Sedanje stanje pa je gotovo dokaz, da se učitelji v polni meri zavedajo svoje odgovornosti do družbe, ne glede na to ali poučujejo na razredni ali na predmetni stopnji, popolni ali podružnični šoli.

Tako so šole s področja ormoške občine v omenjenem obdobju dosegle naslednje rezultate: na osnovni šoli Središče ob Dravi so zabeležili najboljši uspeh, saj je izdelalo kar 98,2 % učencev; druga je osnovna šola narodnega heroja „Jožeta Kerenčiča“, Miklavž pri Ormožu, kjer je bil uspeh 95,3 %; sledijo osnovne šole Tomaž pri Ormožu z 94 %, osnovna šola Ve-

lika Nedelja z 93,4 % in osnovna šola Ormož z 93,2 %

Glede na pogoje, v katerih delajo ormoške šole, so uspehi realni in ustrezajo psihofizičnim sposobnostim otrok in socialni strukturi občanov ormoške občine. Razlika med šolo, ki je dosegla najboljši uspeh in šolo, ki je dosegla najslabši uspeh je le 5 %.

Učiteljski zbori si tudi v letošnjem šolskem letu mnogo prizadevajo in posvečajo veliko pozornost zaupani ji mladini. Vzgojni smoter samega pouka upoštevajo že z dobro sestavljenimi podrobnimi učnimi in delovnimi načrti. Pouk dopolnjujejo s številnimi svobodnimi dejavnostmi, kjer ne manjka uspehov. Učinkovit vzgojni vpliv na učence predstavljajo številne ekskurzije v naravo, muzeje, na razna tekmovanja itd. Vse to učence aktivno vključuje v učno vzgojni proces.

V sedanjem času hitrega napredka dobiva šola vedno več nalog, zato bo šola in izobraževanju sploh potrebna ne le večja družbena podpora, ampak tudi večje zaupanje, naklonjenost in pomoč staršev. Mnogi primeri na šolah dokazujejo, da trdno sodelovanje s starši vedno prinaša dobre rezultate.

DELO RIBIŠKE DRUŽINE ORMOŽ

Elektrarna in ribiči

V prejšnji številki našega lista smo si ogledali nekaj splošnih značilnosti ormoške ribiške družine, sedaj pa pogledimo, kako so se ormoški ribiči borili za ribjo stezo pri gradnji hidroelektrarne SD III. pri Varaždinu.

Za gradnjo omenjene elektrarne je bilo potrebno dovoljenje republiškega sekretariata za vodno gospodarstvo. V Ormožu so bile o tem vodene razprave z vsemi zainteresiranimi. Zaradi anonimnosti ormoške ribiške družine se je zgodilo, da k razpravam niso pritegnili zakonitih zastopnikov te družine. Prav zaradi tega je investitor HE dobil soglasje k gradnji jezusa na Dravi brez ribje steze.

S tem jezom bo RD Ormož izgubila polovico svojih voda, ki bodo postale nezanimive. Povrh vsega je znano, da je revir od Ormoža do Središča ob Dravi daleč okrog najbogatejši rezervat rib. Ormoški ribiči so kljub vsemu postavili svoj minimalni odškodninski zahtevek 80 milijonov SD. Investitorjem je ta številka zaprla sapo in so začeli trditi, da skušajo ormoški ribiči preprečiti ali vsaj zelo otežiti gradnjo hrvaške elektrarne. Pozabili pa so, da so prizadete tudi njihove ribiške družine, saj je varaždinsko Ribolovno društvo zahtevalo celo 120 milijonov SD. Ormoški zahtevek je temeljil na izgubi ribolovnih voda in dejstvu, da

bodo največja dristišča ciprinidov v Evropi (Pesnica, Dravinja), zlasti še podusti ostala tem ribam za vedno zaprta. Kakšne posledice bo imelo to za vse skupaj, je težko predvideti. Če računamo, da se podust, ki je samo na področju RD Ormož na milijone, hrani z vodno florjo, potem je jasno, da se bo na vodnem dnu nekaj spremenilo, s tem pa tudi sestava in čistost vode.

Investitorju HE Varaždin so ribiči ponudili poravnavo. Odstopili bi od odškodninskih zahtevkov, če bi v jez vgradili ribjo stezo. Prišlo je do več srečanj med investitorjem in ribiškimi organizacijami. Ormožani so na zahtevo investitorjev sklicali sestanek ribiških družin: Čakovec, Maribor, Ptuj, Ormož in Varaždin. Prišlo je do ostrega pogovora med obema strankama. Končno je moral predstavnik investitorja kloniti pred argumenti ribičev. Predstavnik Elektroprivrede iz Zagreba je menil, da mora o odškodninskem zahtevku ribičev, ki je dosegel skupno vsoto 250 milijonov SD, seznaniti svoje podjetje.

Prišlo je do novega sestanka ribičev. Elektroprivreda kot investitorja HE je zastopal njihov šef pravne službe. Ker ni bil seznanjen z vsebino prvega sestanka, so ribiči tudi njega v štirurnem pogovoru prepričali o utemeljenosti svojih zahtevkov. Svoje predloge so ribiči izdelali pismeno, jih temeljito obrazložili in jih poslali investitorju.

Cez približno en mesec so ponovno sklicali sestanek v Ormožu. Povabili so predstavnike republiške ribiške zveze in republiškega sekretariata, ki sta dala soglasje k gradnji HE Varaždin. Iz hrvaške republike so se sestanka udeležili vsi vabljeni, medtem ko sta Ribiška zveza Slovenije in Sekretariat za urbanizem Slovenije ribiče enostavno ignorirala. Vabilom so priložili tudi svoje predloge in navedli višino odškodninskega zahtevka.

Elektroprivreda je na poslani zahtevek odgovorila, da bo škoda nastala šele leta 1974 in jo bodo takrat obravnavali. Sprejeli pa so drugo točko, ki določa, da se morajo pred gradnjo sporazumeti z RD Ormož in SO Ormož glede odškodninskih zahtevkov.

Naj omenimo še, da je Republiška ribiška zveza Slovenije v upravnem postopku zahtevala tudi v imenu prizadetih ribiških družin, da se vgradni jez ribja steza, vendar do sedaj ni uspela. Tako so ribiči pristali na iniciativo investitorjev in se pričeli pogovarjati o odškodnini. Vse to pa s pridržkom, da bi pa vendar uspeli z ribjo stezo.

Ali bo nastalo jezero res „mrtvo morje“? To si bomo ogledali prihodnjič.

jr

ZNAMKE ZA OZN

Združeni narodi se trudijo izboljšati svoj finančni položaj z izdajanjem poštinskih znamk. V zadnjih letih je ta oblika pridobivanja sredstev postala zanimiv vir dohodkov, zato se je poleg nenevarne pojavila še ženevska izdaja. Od teh znamk jih samo 15 % uporabljajo v poštinem prometu, ker vse ostale pokupijo filatelisti. Čisti dohodek leta 1970 je znašal 3,85 milijonov dolarjev. Lansko leto pa nekoliko več.

Za liberalizem ni prostora

KAJ JE POVEDAL DRAGO ZABAVNIK NA ZADNJI SEJI OK ZKS ORMOŽ O SOCIALNI DIFERENCIACIJI.

Govorimo o socialnih razlikah. Morali bi razčistiti dilemo: ali te razlike izhajajo iz lastništva nad proizvodnimi sredstvi ali nastajajo zato, ker si nekateri ustvarjajo kapital na račun osebnega dela soljudi. Če gre za prvi primer potem bi morali stvari reševati z revolucijo. V drugem primeru pa mislim, da smo z obstoječimi samoupravnimi instrumenti tako močni, da okoriščanje s tujim delom preprečimo. Ker pri nas gre za drugi primer bi že leto in več o tem ne razpravljali.

Dejali smo, da je pri nas prisotna druga oblika socialnega razlikovanja. Razen nekaterih, ki delajo v kmetijstvu, se pojavljajo v naši družbi primeri, da se posamezniki okoriščajo z delom drugih. Zato prvi postajajo bogatejši, drugi pa revnejši. Mogoče smo sami dovolili takšne nezmernosti. Oblike so različne, npr. popoldansko delo. Večkrat lahko ugotovimo, da ima direktorjeva žena privatno proizvodno dejavnost, ki je zelo podobna tisti, ki jo njen mož vodi v tovarni. Take in mnoge druge nepravilnosti so nam znane stvari. Lahko bi rekli, da je popoldansko delo nepotrebno. Pri tem pa bi morali negovati obrtništvo, ki smo ga nekoč zaradi naše nepravilnosti zapravili. Tako pa se nam doga-

ja, da nekateri jemljejo po podjetjih patente in jih doma koristijo. Lahko bi še rekli, da jemljejo tudi material in čas, ki bi ga morali porabiti za delo v tovarni. Delovno mesto pa jim tudi služi za pridobivanje kupcev za svoje zasebne proizvode.

To so stvari, s katerimi nekateri obogatijo daleč nad tistimi, ki so recimo višje ali visoko kvalificirani, prizadevni v službi, s svojim osebnim dohodkom pa komaj vzdržujejo družino, plačujejo stanovanje in si mogoče z veliko muko kupijo fička. Drugemu pa, ki ima povrh še mnogo manjšo izobrazbo, pa naša družba omogoča nesluten napredek.

Ljudje so se pričeli zgledovati tudi po vikendih. Kdo ga ima in kdo ga nima. Takšnih, ki imajo vikende je zelo malo in ta problem lahko rešimo. Če smo po vojni vzeli kmetom vinograde in velika posestva ter včasih tudi zadnji kos kruha, potem vzemimo še vikende, če so ogledalo in vzrok socialne diferenciacije.

Tudi med člani zveze komunistov so ljudje, ki se na rafiniran način okoriščajo z družbenimi sredstvi. Okoriščajo se tudi s sredstvi posameznikov s tem, da se polasčajo produktov njihovega osebnega dela. Zelo jasno in glasno rešujemo probleme

vaških sirot. Pišemo o tem na dolgo in široko. Naj gre tu za kozjanski ali za humski primer ali pa tudi katerikoli drugi. Vedno smo iskali krivca. Da bi obravnavani problem bil bolj nasprotujoč, se je moral na drugi strani prikazati problem bogatašev. Kljub temu pa še se nismo nikdar razpisali o tem, zakaj je nekdo pretirano obogatel, ga imenovali z imenom in priimkom. Nismo se javno vprašali, zakaj je ta bogat, storil pa smo to s siromašnim. Ko razpravljamo o krivdi za siromaštvo enih še govorimo o krivcih za bogastvo drugih.

Probleme socialnega razlikovanja je treba reševati od zgoraj navzdol. Ne smemo več dovoliti diskusije, zakaj vidni politični delavci pošiljajo svoje otroke na študij v tujino, kjer se vozijo s svojimi avtomobili, zakaj imajo dragocene vikende in nesorazmerno visoke plače. Za te probleme vemo tudi komunisti, a jih dovolj vestno ne rešujemo oziroma celo dovolimo; da so taki ljudje še vedno v naših vrstah. Imamo primere, ko ljudje neupravičeno izkoriščajo sklade socialnega zavarovanja ipd. Morali bi se pričeti ukvarjati s posameznimi problemi.

V borbi za delovnega človeka mora biti ZK brezkompromisna in neizprosna. Liberalnega reševanja problemov partija ne prenese tudi takrat, kadar govorimo o vprašanih socialnega razlikovanja.

jr

Očka: „Mihec, ali bi rad videl novo sestrico, ki ti jo je štoklja prinesla.“

Mihec: „Ne, očka — rajši bi videl štokljo.“

„Ponoči si bil pošteno pijan. Ali nisi plačal nobene globe zaradi kaljenja nočnega miru?“

„Jaz ne, pač pa moja žena.“

Delo kulturnikov v Ormožu

Minuli teden v sredo so se v Ormožu sestali predsedniki kulturno-prosvetnih društev s področja občine. Obravnavali so predlog finančnega načrta za letošnje leto ter razdelili dotacije, ki jih občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Ormož vsako leto dodeljuje prosvetnim društvom s področja občine za delo v preteklem letu.

V nadaljevanju seje so se še pogovorili o letošnjih programih. Svojo aktivnost so razdelili med prireditve medobčinskega pomena in na prireditve znotraj občine. Med prve spada med drugim tudi srečanje godb na pihala v Kidričevem, nastop odraslih pevskih zborov s področja severovzhodne Slovenije v Ormožu ter sodelovanje v kulturnih prireditvah v okviru Tedna bratstva in prijateljstva. V občinskih okvirih bodo nastopili pevski zbori ob obletnici vstaje 27. aprila. V načrtu je tudi tradicionalni pionirski pevski festival, ki bo po predvidevanjih letos v Središču ob Dravi. Sprejeli bodo tudi eno po-

klicno gledališko skupino ter povabili oktet Gallus. Zadnje bo verjetno jeseni v Ormožu. Glede na prijateljske stike, ki jih ormoška občina navezuje z občino Vrnjačka banja v Srbiji, bo ormoška godba nastopila v Banji in nekaterih drugih mestih v Srbiji.

Tudi sedanja dejavnost prosvetnih društev s področja ormoške občine je dokaj zadovoljiva. Dramske premiere pripravljajo prosvetna društva: Hum, Velika Nedelja, Ivanjovci, Kog in Ormož (šola). Mladinska skupina iz Obreža, ki deluje v okviru prosvetnega društva Središče ob Dravi pa je svojemu občinstvu že predstavila komedijo Cvetka Golarja Vdova Rošinka. Mladi so navdušili številne obiskovalce prireditve.

Posebne oblike kulturnega dela so razvili tudi mladinci in mladinke iz Ormoža v svojem klubu mladih. Za slovenski kulturni praznik pripravljajo literarni večer moderne slovenske poezije.

KAKO VODITI DELO IN ORGANIZACIJO V MLADINSKIH AKTIVIH IN KAKŠNE SO DOLŽNOSTI IN PRAVICE PREDSEDNIKA, TAJNIKA IN BLAGAJNIKA MLADINSKIH AKTIVOV? NA VSA TA IN ŠE NEKATRA DRUGA VPRAŠANJA JE DAL MLADIM ODGOVOR

mladinski seminar na Borlu

Nedvomno je bil namen mladinskega seminarja, ki je bil, kot smo v Tedniku že poročali 21. in 22. januarja na Borlu, poučiti mlade o delu v mladinskih organizacijah, o mladinskih programih in razširiti jim obzorje v organizacijskem sistemu. Od 46 mladinskih aktivov se je seminarja

ski seminar niso pozabili tudi na temo o ustavnih spremembah, zlasti pa še o 21. in 22. ustavnem amandmaju. O tej temi je govoril Robert Štangar iz Maribora. Svoje izvajanje je povezal z zgodovinskim razvojem ustave ureditve Jugoslavije in je nato opisal in omenil posamezna obdobja, ki so bila

Mladinskega seminarja na Borlu so se udeležili tudi (od leve proti desni) Feliks Bagar, Franjo Rebernak in Franc Tetičkovič

udeležilo 35 aktivov ali 96 mladinskih predstavnikov. Ze uvodoma pa moram poudariti, da je bil program seminarja zelo natrpan in je bil skoraj prevelika obremenitev za poslušalce. Zato je bila pozornost v popoldanskih urah nekoliko slabša kot zjutraj.

Prvi dan seminarja je o vlogi, delu in nalogah RK Zveze mladine Slovenije ter o vlogi in delu OK Zveze mladine govoril Živko Pregel, predsednik RK ZMS. Predvsem je poudaril programiranje v mladinskih organizacijah. Po izvajanju Živka Pregla se je pričela živahna diskusija okrog organiziranja specializiranih konferenc, šol in o programu dela RK Zveze mladine.

Precej živahna diskusija se je razvila tudi po temi o pripravah in vodenju sestankov, ker se tudi tu pojavljajo v mladinskih organizacijah precejšnje pomanjkljivosti.

O problematiki sodobne mlade generacije je govoril dipl. filozof in sociolog Franc Pivec s stališča mladinskega in študentskega gibanja doma in v svetu. Mladi so se na seminarju najbolj zanimali za študentska gibanja v Jugoslaviji, zlasti še za hrvaško mladino.

Na seminarju so obravnavali tudi temo o specializiranih organizacijah, kot so: planinska društva (Simin Petrovič), to predavanje je bilo ob predvajanju barvnih diapozitivov, o taborniški organizaciji, o OZN pa sta predavala Lidija Pešec in Ervin Hojkar.

Pri sestavljanju programa za mladino

Vi osel, pazite vendar! Če boste še dolgo stali na moji nogi, en teden ne bom mogel hoditi. Ali ne morete stopiti kam drugam, tepec?

„O, pač. Ampak potem najmanj dva tedna ne boste mogli sedeti!“

značilna za spreminjanje jugoslovanske in slovenske ustave.

Udeleženci seminarja so se zelo zanimali tudi za temo prof. Alojza Gojčiča o religiji in mladini. Opisal je zgodovinski razvoj religije, predvsem krščanstva in poudaril, da si religija danes prilašča večje pravice, kot so ji določene z ustavnimi določili.

Mladinskega seminarja na Borlu so se udeležili tudi predsednik skupščine občine Ptuj Franjo Rebernak, sekretar OK ZKS Ptuj Franc Tetičkovič in Feliks Bagar, sekretar občinskega sindikalnega sveta. Franjo Rebernak je govoril o pomembnosti sodelovanja med mladinskimi organizacijami in skupščino občine. F. Tetičkovič je omenil vlogo ZK v mladinskih organizacijah, F. Bagar pa je govoril o vlogi sindikatov v delovnih organizacijah.

Na koncu naj še omenim, da je vse gostinske storitve, ki so bile ob seminarju potrebne in tudi vse stroške predavateljskega kadra prevzela Delavska univerza Ptuj, ki jih bo krila iz lastnih sredstev.

-mn-

PRETESNO PREHITEVAL

V ponedeljek, 17. januarja letos, se je na cesti 1/3 v Spuhlji pripetila lažja prometna nesreča zaradi pretesnega prehitevanja. Do nesreče je prišlo, ko je Mirko Bombek iz Podgorca 14/a peljal z motornim kolesom proti Ptuj, za njim pa je pripeljal voznik osebnega avtomobila Ivan Mužinič iz Safarskega 29 pri Ljutomeru. Mužinič je Bombeka pretesno prehiteval in ga zbil po cestišču. Motorist je bil lažje telesno poškodovan in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico. Skupna škoda znaša 1.200 dinarjev.

-FK-

Mladi Obrežanci so naštudirali Vdovo Rošinko

PROSLAVA AMD V SLOVENSKI BISTRICI

V soboto, 15. januarja so se zbrali člani AMD Slov. Bistrica na proslavi 25-letnice AMZJ in AMZS. Proslave se je med drugimi udeležil tudi podpredsednik AMZ Slovenija Janez Kermavner.

O razvoju organizacije je govoril podpredsednik društva Ernest Fluher. Med drugim je našteval uspehe, ki so bili v minulem obdobju doseženi na vseh področjih pospeševanja avtomobilizma in motorizma, kakor tudi na področju cestnega prometa in motoristike nasploh. Avto moto organizacija je sedaj ena največjih organizacij v Jugoslaviji, saj jo sestavlja že 160.000 članov; od tega jih je 30,1 % iz Slovenije, ki delujejo v 84 društvih. Struktura članov po vozilih v Sloveniji pa je naslednja: 40.000 ali 84 % je avtomobilistov, 3 % motoristov in 13 % članov brez vozil. V zadnjih letih se število članstva povečuje letno za nad 20 %, kar je dobra ocena dela organizacije. Avto-moto zveza Slovenije je v društvih izšolala doslej 200.000 soferjev in predvojaških obveznikov. Na področju športa so dru-

štva v Sloveniji samo v letu 1971 organizirala 61 prireditev, na katerih je sodelovalo 670 slovenskih tekmovalcev. Pred leti uvedena služba „pomoč – informacije“ razpolaga danes s 15 vozili in 9 specialnimi vlečnimi vozili. V Sloveniji pa so tudi že 3 tehnične baze (Trebnje, Ljubljana, Celje), v programu pa je gradnja nadaljnjih petih baz širom Slovenije.

Tudi AMD Slov. Bistrica je prispevala precejšen delež k tem uspehom. Organizirano je začelo delovati že v letu 1948. Iz par ustanovnih članov se je razvilo v eno največjih organizacij v občini, saj šteje že 1000 članov, kar jo uvršča po velikosti na 11. mesto v Sloveniji. Društvo si je z lastnimi sredstvi in prostovoljnimi delom zgradilo novi dom. V minulem obdobju je izšolalo 4.000 soferjev. Slov. Bistrica je znana po spretostnih voznikih, ki jih prireja AMD po sistemu GYMkana, po organizaciji rally-ju za ženske itd., skratka športna dejavnost je močno razvita. V šport-

(Nadaljevanje na 15. strani)

Izleti v ptujsko okolico in preteklost polju

(Nadaljevanje)

Klopotec je v štajerskih vinogradih pravi pendant alpskemu slovenskemu kozolcu: kozolec s statično držo sekundira mogočni negibnosti gorskih slemen in grebenov. Pestro razgibanost Slovenskih goric pa še stopnjuje dinamična klepetavost klopotajočih klopotev, ki se včasih kar slikovito ujemajo s šegavo zgovornostjo domačinov. Menda ni naključje, da je prav klopotec postal poizkusni treznostni test pivskih druščin v Slovenskih goricah, ki so preizkušale svoje tovarše s posebnim tekstom, ki z zlogovnimi obrati oponaša klopotečev klepet in ga je moral vprašani pravilno zdrdrati na pamet:

Bonus klopotec in suo klopociterio klopocitabiliter klopocitat.

Noster klopotec est bonus klopotec.

Ergo noster klopotec in suo klopocitaro klopocitabiliter klopocitat.

In kaj vse nam pripovedujejo ti klopotci: kar poskusite vprašati domačine, pa boste slišali toliko šegavih domislic v sočnem domačem narečju, da vam bodo še dolgo ostale v spominu.

Značilnosti vinogradniške pokrajine so bile poleg sistema razporeda kultur (gozd v strmih in senčnih legah, sadovnjaki okoli hiš po vrhovih ali v nižjih oziroma srednjih legah, vinogradi v prisojnih višjih legah, njive po sploščenih slemenih ali na terasah v dolini, na dnu dolin pa travniki) še značilna razložena naselja po grebenih, ki se v Prlekiji strnejo skoraj v sklenjen niz grebenschkih domačij pod eno streho (stegnjen dom ali dom na vogel ali v ključu), k temu še slikoviti piramidalni topoli, ki s svojo poudarjeno vertikalo obvladujejo podobo krajine: kot učinkoviti strelovodi so se udomačili šele po napoleonskih vojskah, sedaj pa žal pospešeno izginjajo iz panonskega pejzaža.

Se vedno lahko ugotovimo, da je v Slovenskih goricah največjo zgostitev vinogradov možno najti v zahodnem (Maribor–Svečina–Šentilj–Korena) in v vzhodnem delu (Radgona–Kapele–Sovjak–Cerkvenjak–Moravski breg–Jeruzalem), sredi Slovenskih goric pa ta dva okoliša loči pas nižjega gričevja z gozdovi in polji ter poplavinimi dolinami od Cmuraka do Dornave, kjer najdemo le posamezne zgostitve vinogradniških površin (Žg. Ščavnica, Zavrh, Desternik, Vurberk).

Posebna krajinskofiziognomska enota je dolina Pesnice, po kateri so nekoč počasi tekli potoki v mnogih meandrih, ob jarkih pa rastejo zlasti okoli Pernice drevoredi vrbač (obrezovanih glaviatih vrb), ki se ob poplavih zrcalijo v vodni gladini. Dolina je ploščata, cvetoči in močvirni travniki so bili posebna značilnost podobe krajine.

Nekoč so se odpravljali turisti v vinske gorice iz Maribora najraje mimo Treh ribnikov, ki so jih Mariborčani izkopali že v 15. stol., da bi z njihovo vodo v primeru vojne nevarnosti napolnili mestne jake. Še pred 200 leti so se črede svinj, last meščanov, pasle v grajskih hrastovih logih za Tremi ribniki. Za Ribniškim sedlom, v Vinariju, so pred 100 leti lomili peščenjak za gradnjo železniskega mostu in realke v Mariboru. Čez nekdanji izletišči Mariborčanov na Volčjem

sedlu (Švicarija) in Oset na Griču vodi sedaj jubilejna planinska pot čez Kozjak iz Maribora do Dravograda.

Srednjeveški tovarniki pa so pred stoletji tovorili in vozili čez stari most v Pristanu, čez Vojašniški in Vodničkov trg, po Vrbanski cesti in Kamniškem drevoredu (ki je bil že v srednjem veku glavna deželna cesta Dunaj–Trst), za hipodromom v Rošpoh po trasi današnje markirane poti na Urbanu, čez še danes ohranjeni stari most čez Rošpohski potok, naslednji stari most pa najdemo na tej cesti proti Morskemu jarku že kmalu za odcepom markirane poti na Urban na vrhu sedla, tik za tem mostom je še pod cesto majhen vodni prepusit iz zloženega kamna, dva starinska mosta pa sta že v Morskem jarku (eden se bo kmalu podrli, če ga ne bodo obnovili), v katerega se cesta spusti po strmim plazovitem bregu, delno v sadovnjaku, delno v gozdu v mnogih tršah: tako pomembna je bila nekoč ta cesta, da so jo kar petnajstkrat preložili.

Na severnem koncu Morskega jarka se dviguje na strmim griču cerkev v Sp. Kungoti (v cerkvi so trije oltarji, delo mariborskega kiparja Holzingerja), nad njo pa dominira na strmim bregu Gradišče s sledovi gradu Dobrenj iz 13. stoletja. V gozdu za kmetijama v Gradiški 66 in 68 raste v edinstvenem rastišču več desetnih brekov (Sorbus torminalis) z debli 10–40 cm debeline, najmočnejši ima celo obseg debela 185 cm in je močno podoben hrastu; nikjer še nisem našel na tako rastišče brekov pri nas. V Gradiški 65, pri Živcu, raste lepa tisa (premer 60 cm), skorši pa v Gradiški 63 (premer 30 cm), v Spod. Vrtičah 23 (premer debela 50 cm) in Spod. Vrtičah 20 (premer debela 40 cm), skorši so že zelo redko drevo vinogradniških leg, les so uporabljali za vijake (vretena) pri stiskalnicah, plodove pa za zboljšanje barve in okusa jabolčnika, za žganjekuho ali pozimi za hrano – podobno kot tepke.

MIRKO ŠOSTARIČ

Nadaljevanje prihodnjič

„Kaj, vi jeste meso? Saj ste mi vendar zadnjič rekli, da ste strogo vegetarijane?“

„Saj sem. Ampak danes je moj postni dan.“

ZGODOVINSKI PREGLED:

Vaška naselbina, ki nosi danes naziv Apače, je tesno povezana z zgodovino manjšega gradu v tej vasi z imenom Maidburg, tudi Meidenberch, v 17. stoletju po lastnikih pl. Schneeweiss tudi Schneeweiss imenovanem. V zgodovinskih virih pa se naselje z gradičem vred imenuje tudi „Mannesperch“ (Majšperk), po lastnikih, ki so bili tudi lastniki gradu Majšperk. V 17. stoletju so tedanji lastniki grofje Lamberg svojo posest na Dravskem polju ob reki Polskavi združili v posebno enoto in jo imenovali „Unter-Monsperg“ (Spodnji Majšperk). Upravni sedež te zemljiške posesti je bil gradič v Apačah (Amtmannsdorf). Pod to zemljiško posest – so spadali podložniki iz ravninskih vasi ob Gorici, Pongerc, Jablanj, Dragonje vasi, Mihovce, Pleterj, Župeče vasi, Lovrenca, Apač, Barislavec do Sel in Lancove vasi.

Leta 1732 je tedanja lastnica gradiča in zemljiške posesti Spodnji Majšperk vdova Marija Schneeweiss prodala vso svojo posest grofu Albertu Heister, ki je bil tedaj lastnik in gospodar gradu in gospodstva Turnišee pri Ptuj. – Tako je bilo do 1848, ko je nehala oblast graščakov in fevdalnega družbenega reda in je kmet postal sam lastnik zemlje, katero je dolga stoletja obdeloval kot graščakov podložnik in tlačan.

Kmečka naselbina – sedanja vas Apače – je nastala v začetku 13. stol., ko je štajerski vojvoda Leopold VI. podelil samostanu v Žičah (pri Konjicah) obširne ravninske predele ob rečici Polskavi in ob Dravinji z nekaj vasi. Verjetno je samostan tedaj nekaj vasi na novo ustanovil, med njimi tudi Apače, ki pa niso imele tega imena.

Leta 1265 omenja štajerski urbar Otakarja II. ob nekdanji rimski cesti iz Ptuja proti Celju preko Majšperka dve trdnjavi (communicationes) Meidenberch.

Leta 1357 je štajerski vojvoda Albert kupil od žičkega samostana 79 kmetij na Dravskem polju. Te kmetije

je pridružil svojemu gradu Maidburg, ki je ležal jugozahodno od Ptuja pri poznejši Ptujski gori. V ohranjeni listini so navedene naslednje vasi: Nova vas – 10 kmetij, Albrechtsdorf (po vojvodi imenovana vas, verjetno poznejša Apače) – 16 kmetij, Drasendorf (Draženci) – 18 kmetij, Sabiach – neznankje – 8 kmetij, in dve vasi Prislautsdorf (verjetno Barislavci in Sela) – skupno 27 kmetij. Zanimiv je tudi podatek v listini, da je od vseh 79 kmetij samo 15 naseljenih, ostale so bile puste (ni bilo ljudi – podložnikov, ki bi jih obdelovali!).

Leta 1357 je vsaka (naseljena) kmetija dajala kot davek zemljiškemu gospodarju po 9 mernikov rži in po dva in pol mernika ovsa.

Leta 1400 je omenjena posest prišla v roke Ptujskih gospodov, ki so leta 1438 izumrli. Tega leta jo je podedovala sestra zadnjega Ptujkega gospoda Neža, poročena z grofom Stubenberg, ti so z njo podedovali tudi grad in zemljiško gospodstvo Vurberk.

Tako najdemo v urbarju gradu VURBERK iz leta 1496 popisane tudi kmetije vasi Maidburg (to so poznejše Apače). V vasi je bilo 16 kmetij. Kmetje so imenovani samo z imeni: župan Janžo, kmetje Jurij, Primož, Jakob, Andrej, Matej, Mihael, Andrej, Jakob, Jurij, Lovrenc, Gregor, Jurij tkalec, Urban. Kot dajatve (davek) so dajali kmetje po 6 škafov rži, po 2 škafova in po dve merici (prosene) kaše ter po 15 pfenigov (denaričev) v denarju.

V velikih turških napadih je hudo trpelo tudi Dravsko polje. Leta 1532 je bilo ob takem pustošenju turških čet požgano in uničeno tudi naselje Maidburg z gradom vred. Naselje je bilo še leta 1535 pusto in prazno. Leta 1542 je bilo naselje že zopet naseljeno. Štelo je 15 kmetij in je spadalo pod zemljiško gospodstvo Majšperk, ki je tedaj že v lasti plemiške rodbine Lamberg. V cenilnem zapisniku iz leta 1542 se vas imenuje ABSTARF (Abstdorf), kar je mogoče skrajšano prejšnje ime Albrechtsdorf, ali po slovensko Valpoča vas (Vapča ves, Vaupoče, 1820 Apače), po upravnem uradniku „valpet“ imenovana. Ta je za svojega zemljiškega gospodarja pobiral dajatve in urejal vprašanje tlačanskega dela (tlake) itd. Isti pomen ima tudi nemško ime za Apače „Amtmannsdorf“, ki se pojavi v 18. stoletju v nemško pisanih zgodovinskih virih.

Zgod. arhiv Ptuj

Konec prihodnjič

kultura

Celjsko gledališče gostuje v Ptuj

V ponedeljek, 31. januarja bo gostovalo v ptujskem gledališču SNG Celje s svetovno znano dramo velikega angleškega dramatika in pesnika Thomasa Eliota: UMOR V KATEDRALI.

Upriporitev tega dela v režiji Francija Križaja je doživela tako doma ob premieri, kakor tudi kasneje na mnogih gostovanjih izreden uspeh. V glavni vlogi nadškofa Thomasa Becketa nastopa prvak celjskega gledališča SANDI KROŠL, ki je prejel za to svojo mojstrsko kreacijo nagrado Sklada Staneta Severja in prav tako za najboljšo igralsko stvaritev na „Borštnikovem srečanju“ v Mariboru.

Predprodaja vstopnic bo v nedeljo, 31. 1. 1972 od 9,00 do 11. ure in v ponedeljek 31. 1. 1972 od 15,00 do 17,00 ure ter uro pred predstavo. Stalne rezervacije je treba dvigniti v nedeljo pri gledališki blagajni.

Vljudno vabljeni!

„Zmotila si se, ko si rekla, da se doktor Srača ne zmeni za me. Včeraj mi je rekel, da bi me iz ljubezni najraje kar pojedel.“

„Čestitam! Meni je zadnjič zaupal, da je njegova najljubša jed gosja peččenka!“ odvrne nevoščljiva znanka.

V tramvaju prepusti neki moški starejši ženski sedež. Pri priči ga zasede neki moški, ki je stal v bližini. „Prosim vsitanite,“ ga pozove kavalir, „svoj prostor sem odstopil gospe.“ „Že prav,“ odgovori drugi, „ta gospa je moja žena.“

Združevanje kmetov

Po predvidevanjih bi naj bil meseca februarja letos sprejet v skupščini SR Slovenije novi zakon o združevanju kmetov v zadruge, organizacije združenega dela in pogodbenne skupnosti. Osnutek zakona je v javni razpravi.

Tudi ormoška sekcija za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL je minulo soboto razpravljala o predlogu omenjenega zakona. Razgovora se je udeležil tudi član izvršnega sveta SR Slovenije Milovan Zidar.

Ormoški kmetje so na načelo sprejeli določbe osnutka zakona, imeli pa so pomisleke glede njegove kvantifikacije. Z novim zakonom bomo zagotovili gospodarsko varnost 60 odstotkom prebivalcev ormoške občine le, ob izdatni družbeni podpori. Med drugim so poudarili tudi, da ni važno, kako se bodo kmetje organizirali, najbolj važno je stabilizirati trg in cene. Skupnost, ki bo organizirana brez te garancije družbe, lahko enostavno propade. Velik napredek pa je že v tem, da smo po dolgem času razpravljanja o kmečkem vprašanju prešli na sklepanje.

Ormoški kmetje so se odločili organizirati svoje skupnosti v okviru obstoječe kmetijske organizacije, to je Slovenija vino, samostojni obrat Jeruzalem Ormož. Zaradi tega so zahtevali, da naj novi zakon posebej opredeli odnos med delovno organizacijo in kmetovalcem. Do sedaj se je delovna organizacija do kmeta večkrat obnašala le kot trgovec, zato so se tudi v preteklosti pojavile težnje po samostojnem organiziranju kmetov. V delovnih organizacijah mora obstajati interes, da bo kmet proizvajal res konjunktorno blago in tako z njeno pomočjo tudi uspel.

Mnogo besed je še steklo okrog vprašanja socialnega zavarovanja kmetov, volilni pravici in v zvezi s tem o statusu kmeta — delavca o skupnem premoženju članov zadruge itd. O tem bomo poročali prihodnjič.

jr

IN ŠE KUHARSKI NASVETI

PREKAJENE KLOBASE V OLJU

Prekajene klobase dobro zbrisemo in tesno zložimo v kozarce. Nato zalijemo klobase z oljem. Kozarce zavežemo.

GRAHOVA JUHA

25 kg graha, 6 kg prekajene slaninice, drobna čebula, zelen peteršilj, 2 stroka česna, majaron, voda za zalivanje.

Grah najprej namočimo v prekuhani in ohlajeni vodi. Nato ga kuhamo pol ure. Slanino zrežemo na drobne kocke, ter na njej prepražimo zrezano čebulo. Ko je čebula zarumenela, prilijemo kuhan grah ter pustimo še 10 do 15 minut vreti. Juho vlijemo v mešalnik ter dodamo še vse druge sestavine. Miksamo 1–2 minuti. Juho lahko takoj serviramo.

UKRADEL AVTOBUS

V noči od 23. na 24. januar med 22. in 24. uro je neznanec z avtobusne postaje v Ptuj u odpeljal avtobus reg. štev. MB 447-13, slonokoščene barve, z dvojnimi hidravličnimi vrati, last Avtobusnega podjetja Maribor. Avtobus je bil parkiran na avtobusni postaji v Ptuj zaradi okvare na ležajih prednjega desnega kolesa. Medtem, ko je voznik Darko Koren odšel v Maribor po mehanika, mu je neznanec odpeljal avtobus neznano kam. Priopredimo naj, da je to že drugi primer, ko je storilec odpeljal avtobus in to v zadnjih dveh letih, v številni letošnje.

-FK-

Predavanja Delavske univerze Ptuj

KMETIJSKA PREDAVANJA:

Ponedeljek 31. januarja 1972

CIRKOVCE:

Krmiljenje krav molznic, vzreja mlade živine in pitanje govedi;
predavanje bo v osnovni šoli ob 18. uri;

GEREČJA VAS:

Pridelovanje koruze za zrnje in siliranje;
predavanje bo v Gasilskem domu v Gerečji vasi ob 18. uri;

SELA:

Kako pridelamo več cenejše in boljše krme za živino;
predavanje bo v osnovni šoli Sela ob 18. uri;

Torek: 1. februarja 1972

LOVRENC:

Vzrejne bolezni pri teletih in puiških; notranji zajedalci pri domačih živalih;

predavanje bo v klubu Zadrúžnega doma Lovrenc ob 18. uri;

BUKOVCI:

Kako si uredimo sodoben hlev za govedo in prašiče;
predavanje bo v gasilskem domu Bukovci ob 18. uri;

POLENSAK:

Pridelovanje koruze za zrnje in siliranje;
predavanje bo v osnovni šoli Polensak ob 18. uri;

CIRKULANE:

Kako pridelamo več cenejše in boljše krme za živino;
predavanje bo v osnovni šoli Cirkulane ob 18. uri;

NJIVERCE:

Kako krmimo plemenske svinje in vzrejamo puiške;
predavanje bo pri Alojzu Podgoršku, Njiverce št. 10 ob 18. uri;

Cetrtek 3. februarja 1972

MAJŠPERK:

Vzrejne bolezni pri teletih in puiških; notranji zajedalci pri domačih živalih;
predavanje bo v osnovni šoli Majšperk ob 18. uri;

STOPERCE:

Kako krmimo plemenske svinje in vzrejamo puiške;
predavanje bo v osnovni šoli Stoperce ob 18. uri;

TRNOVSKA VAS:

Kako si uredimo sodoben hlev za govedo in prašiče;
predavanje bo v osnovni šoli Trnovska vas ob 18. uri;

Petek 4. februarja 1972

LEVAJNCI:

Krmiljenje krav molznic, vzreja mlade živine in pitanje govedi;
predavanje bo pri Janezu Žampi, Levajnci 10 ob 18. uri;

JURSINCI:

Pridelovanje koruze za zrnje in siliranje;
predavanje bo v osnovni šoli Juršinci ob 18. uri;

PODVINCI:

Kako pridelujemo več cenejše in boljše krme za živino;
predavanje bo v gasilskem domu Podvinci ob 18. uri

PRIPRAVA CEPIČEV

za precepljanje

Kadar nam pri rodni drevesih sorta ne ustreza, precepimo drevo s cepiči drugih primernejših sort. Precepimo navadno tiste sorte, ki se v sadovnjaku niso dobro obnesle, slabo rodijo, ne dajejo dovolj dobrih plodov ali opravevanje cvetov ni zadovoljivo. Strokovnjaki so ugotovili, da najboljše opravevanje—oplojevalne odnose: zlati delišes uspešno oplajajo sorte jonatan, koks oranžna reneta, richared in šampanjska reneta. Iste sorte uspešno oplajajo jonatan, medtem ko je sorta jonatan nezanesljiv oplojevalec za sorti richared in starking. Idared spada med novejšje sorte jablan, uspešno pa ga oplajajo sorte zlati delišes, koks oranžna reneta, richared in starking.

Precepljanje že rodne drevesa je globok poseg v njegovo življenje, zato zahteva strokovno znanje in izkušnje. Vrtničarji si lahko precepijo na eno drevo več sort in tako obogatijo zbirko sort. Precepimo mlajše drevice, ki je zdravo in močno. Posebno dobro se precepljanje obnese pri jablanah in hruskah, pa tudi pri slivah, češpljah in višnjah. Drevesa, ki jih mislimo precepiti, moramo že eno leto prej ali vsaj v jeseni dobro pognojiti. Prvo opravilo, preden se lotimo precepljanja, je rezanje cepičev. Matično drevo, s katerega režemo cepiče, mora biti že rodno, ne prestaro in zdravo, kajti s cepiči lahko prenesemo na precepljeno drevo številne bolezni in škodljivce. Predvsem je

nevarno prenašanje različnih virusnih obolenj, ki so neozdravljiva. Za vse sadne vrste je najugodnejši čas za rezanje cepičev, ko je dreve v zimskem mirovanju. To je lahko od decembra pa vse do februarja, odvisno pač od vremena. Kadar precepimo zgodaj marca, lahko režemo cepiče tik pred precepljanjem, vendar pod pogojem, da jih takoj uporabimo in da še niso začeli brsteti. Če pa precepimo aprila, ko je drevo že v megi, moramo cepiče narezati že prej, ko so drevesa še v zimskem mirovanju. Najboljše cepiče bomo lahko narezali v srednjem delu krošnje na južni strani. Za cepiče izbiramo le enoletne mladike, ki so dobro razvite in primerno debele. Cepiče, ki jih režemo, ko zmrzuje, ne prijemajmo z golo roko. Na kraju dotika bi se namreč naglo odtajili in prišlo bi do poškodb. S shranjevanjem cepičev si ne delajmo prevelikih težav. Pozimi jih lahko zakopljemo v sneg, ko pa zemlja ni več zmrznjena zadostuje, da jih zapličimo z narezanimi konci v zemljo na senčni strani vrta.

Za precepljanje so najprikladnejše veje, ki imajo premer do 10 cm. Pred precepljanjem skrajšamo vse glavne in stranske ogrodne veje na debelejšje strelce, nekaj šibkejših vej pa pustimo, da drevo ne bi imelo premalo listja.

Najbolje se obnese cepljenje za lub. Pred precepljanjem rane osvežimo. Cepiče bočno klinasto zašilimo, na lubju podlage naredimo kake 3 cm dolgo zarezo, lubje previdno odlupimo in vložimo cepiče tako, da se kambij cepiča čim bolj stika s kambijem podlage. Cepiče trdno privežemo in rane namažemo s cepilno smolo. Cepiče lahko zavarujemo tako, da na koncu vej privežemo šibe, tako da so nad cepiči v obliki loka.

Po precepljanju moramo drevo skrbno negovati, vendar se krošnja kmalu obnovi in začne roditi že tretje ali četrto leto in vloženi stroški se kmalu povrnejo.

ML

KLUB PTUJSKIH ŠTUDENTOV

prireja 5. februarja ob 20. uri

AKADEMSKI PLES V KIDRIČEVEM

Vstopnice bodo v predprodaji v recepciji hotela Poetovio.

Avtobus bo vozil izpred kavarne eno uro pred plesom.

Vabljeni vsi!

GOSTINSKO PODJETJE BREG, Ptuj,

razpisuje
prosto delovno mesto

1. KVALIFICIRANE NATAKARICE,
2. POLKVALIFICIRANE ALI PRIUČENE NATAKARICE.

Osební dohodki po pravilniku podjetja. Stanovanje in hrana zagotovljena. Vlogo pošljite pisмено ali se osebno zgledite v upravljalni podjetja, Zadrúžni trg 13, Ptuj.

V slovo Tončki Karneža

V brezčutno trdi zimski sivini smo se v ponedeljek, dne 17. jan. 1972 za vedno poslovili od Tončke Karneža, zaslužne delavke v upravi Zdravstvene postaje Kidričevo. Po letu dni trpljenja in duševne stiske je naposled zamrl zadnji, še komaj zaznaven krik do smrti zmučenega in strtega življenja.

Pokojna je kot finančni knjigovodja, od leta 1967 dalje pa kot obračunski referent predstavljala ključni člen poslovanja Zdravstvenega doma Ptuj v Zdravstveni postaji Kidričevo.

Dolgo vrsto let je razdajala svoje poklicne sposobnosti in moči svojih najboljših let za razvoj zdravstvene službe. Kot zanesljiva, zvesta, podaljšana roka uprave zavoda je spretno, vedno pravočasno in dosledno obvladala nje določene delovne naloge in tako odločilno pomagala pri urejanju pogojev za delo osnovne zdravstvene službe. Odlikovala jo je izredna prizadevnost pri delu, ki ga je plemenitila z iskrenimi, tovariškimi odnosi. Uvrstila se je med skromne, malo zahtevne, pa vendarle najbolj vestne delavce našega zavoda.

Uničene so naše želje in zadržje upanje, da bi jo ozdravljeno zopet sprejeli v svoje vrste, zaključila je svojo zadnjo bilanco. Legla je v mnogo prerani grob, nam pa zapustila svetel vzor, da ga ohranimo v spoštljivem spominu.

Sodelavci ZD Ptuj

MAŠK DISMA

OB PRVEM POLLETJU NA NAŠI ŠOLI

Prejšnji teden, v petek, smo dobili izkaze za prvo polletje. Na osnovni šoli POHORSKI ODRED v Slov. Bistrici, kjer je okoli 1400 učencev in okoli 40 razredov, je bil na višji stopnji najboljši naš razred 8. e. Izdelali smo 81,5%.

Za tako lep uspeh se imamo učenci zahvaliti tov. razredniku Sabatiju, ki stalno bdi nad našimi uspehi in nas spodbuja k učenju, tov. učiteljem, ki nas učijo, pa tudi učencem, ki so se posebno potrudili. V našem razredu boljši učenci radi priganjajo slabše učence k učenju.

Naš razred ni nikaka elita. Moji sošolci so največ otroci delavcev in kmečki otroci, ki se vozijo v šolo z avtobusom, pa tudi doma morajo pomagati pri delu.

Med številnimi odličnjaki naj omenim sošolko Ivico. Oče je upokojenec z majhno pokojnino. Mati mora večkrat v bolnico. Ivica je nadarjena za matematiko in fiziko, nekateri predmeti pa ji delajo težave, zato lani ni bila odlična. Z vztrajnostjo, pridnostjo in natančnostjo pa je postala letos odličnjakinja. Tudi Cvetka, ki se vozi v šolo s Prelog z avtobusom in imajo doma veliko kmetijo, je odličnjakinja, doma pa mora seveda pridno pomagati.

Moji sošolci se tudi izvenšolsko mnogo udeležujejo. Lidija je nadarjena za glasbo in igra več instrumentov, nekateri so v šolskem pevskem zboru, v literarnem, dramskem, recitatorskem, kuharskem in drugih krožkih.

Iz športnega udeleževanja bi omenila sošolca Danila, ki dosega pri judu velike uspehe in ki bo mogoče še vreden naslednik slavnega Topolčnika. Obiskuje tudi kuharski krožek, košarkarski krožek, hodi pa tudi v glasbeno šolo. Doma pa tudi kuha in pospravlja, kadar je njegova mati — delavka v službi.

Tako smo veseli uspeha, ki smo ga dosegli, da bomo še bolj pomagali drug drugemu. Na koncu leta moramo vsi izdelati 8. razred. Če pri kemiji, ki je zahteven in težak predmet, zdaj ni nihče padel in tudi tovariš nikomur ni reda „senkal“, bi lahko tudi pri drugih predmetih izdelali. Pa tudi bomo!

VESNA VREŠ
učenka 8. e razreda
osnovne šole POH. ODREDA
SLOVENSKA BISTRICA

MAJŠPERK JE OBISKALA POTUJOČA KNJIGARNA

V četrtek, 13. januarja t.l. ob 12 uri se je pripeljala v Majšperk Potujoča knjigarna. Učenci majšperške šole smo si knjige ogledali in jih tudi kupili. Po ogledu knjig se je knjigarna odepjala v druge kraje.

Nevenka Hvalec,
3. razred šole
v Majšperku

ZIMSKI VEČER

V nedeljo nas je povabila teta na kolino. V ponedeljek popoldne sem se odpeljala z avtobusom v Svečo. Nekaj metrov do sorodnikov sem prehodila pes.

Po dnevi smo se otroci sankali in drsali po zamrznjeni Skralški. Lepše pa je bilo zvečer. Pred večerjo smo gledali na televizijski Kljukčeve dogodivščine in se od srca nasmejali. Kmalu pa nas je teta poklicala k večerji. Posedli smo k lepo pogrnjeni mizi, na kateri so bila najrazličnejša jedila. Ob okusnih jedeh smo si pripovedovali smešnice. Ko smo se najedli, so nekateri igrali karte, otroci pa smo se nasmejali pri igrici „Jaz sem stari Čika“, ker nikdo ni uganil tatu. Končno je prišel stric za harmoniko in nam zaigral nekaj poskočnih viž. Drugi so ob glasbi zapeli, nekateri pa tudi zaplesali.

Ko je bilo pozno, smo odšli domov.
Lidija Robar,
3. razred

NA SNEGU

Včeraj sem se sankala in delala sneženega moža. S sestrično in sestro sva odšli na bližnji hrib. Na sankališču je bilo že nekaj smučarjev in sankalcev. Ko sva se jim približali, je nastal pravi direndol. Navzdol je šlo kot veter, navzgor pa bolj počasi, ker je bilo treba vleči sani.

Ko smo se naveličali sankanja, smo začeli delati sneženega moža. Zelo hitro je rasel. Ko smo mu dali v roko še metlo, se je eden izmed nas zaletel s sanmi vanj. Hipoma smo izgubili veselje z njim in odšli smo domov.

Marijica Sagadin,
2. razred šole Majšperk

NA PAŠI

Zjutraj sem vstala, se oblekla, umila in najedla. Potem sem šla v hlev in sem gnala na pašo. S seboj sem vzela krompir. Ko sem prignala na pašnik, sem izpustila krave in si začela pripravljati ognjišče. Napravila sem si peč. Na njo sem naložila drv in jih prižgala. Začelo je goreti. Ko je bila žerjavica dovolj močna, sem dala nanjo krompir.

Ko se je nekaj časa pekel, sem ga poskusila, če je že pečen. Nato sem pogledala, kje imam krave. Ni jih bilo nikjer. Iskala sem jih, vendar sem jih našla šele zvečer na sosedovem travniku. Pognala sem jih na naš breg. Nato sem se malo pasla. Pri ognju sem bila tako dolgo, dokler ni do konca pogorel.

Potem sem gnala krave domov. Pritekla sem jih in šla v hišo. Mami sem povedala, kako je bilo na paši. Tega, da so mi krave ušle na sosedov travnik, seveda ne.

Manica Feguš,
6. razred
Podlehnik

PRI SODNIKU ZA PREKRŠKE V ORMOŽU

Mladoletniško prestopništvo večje

Število prekrškov, ki so jih storili mladoletniki na področju ormoške občine, je v letu 1971 močno naraslo. Pravnomočno je bilo kaznovanih 92 mladoletnikov, to je kar 53 več kot leto prej (v letu 1970 le 39). Posebnost je viden porast prekrškov s področja kršitev predpisov o prometni varnosti. Od skupnega števila kaznovanih mladoletnikov je bilo 70 mladoletnikov kaznovanih zaradi kršitve prometne varnosti (v letu 1970 le 34). Zaradi prekrškov zoper javni red in mir je bilo v letu 1971 kaznovanih 13 mladoletnikov (v letu 1970 — 4). Zaradi kršitev s področja gospodarstva (ribištvo) je bil kaznovan en mladoletnik, zaradi kršitev obveznosti do dejavnosti organov oblasti in uprave je bilo kaznovanih 5 mladoletnikov, zaradi kršitev ostalih predpisov pa trije mladoletniki.

Od skupno 70 kaznovanih zaradi prekrškov prometne varnosti na javnih cestah, jih je bilo kar 67 kaznovanih zaradi vožnje motornega vozila brez voznškega dovoljenja.

Pri prekrških zoper javni red in mir

gre predvsem za nespodobno vedenje na javnem mestu, motenje nočnega miru in počitka ter pretepe.

Lansko leto se je povečalo tudi število mladoletnikov — povratnikov, ki so bili tudi tri, štiri ali večkrat kaznovani zaradi storitve enakih prekrškov. Za vse mladoletnike je bilo pred izdajo odločbe o prekršku zahtevano tudi mnenje skrbstvenega organa ormoške občinske skupščine, kot to zahteva temeljni zakon o prekrških.

TEHNIKA

Neki radioamater je povsem slučajno odkril, da »zaporniki milanskega zapora „San Vitorio““ vzdržujejo radijske veze s svojimi družinami in »poslovnimi partnerji“. Policija je pri pregledu zaporov odkrila tri aparate za sprejemanje in oddajanje radijskih valov. Med drugim je bil odkrit tudi avtomobil, poln elektronskih naprav, v katerem sta bili žena enega in prijateljica drugega znanega gangsterja.

NESREČA NE POČIVA

Pretekli teden so se zdravili ali se še zdravijo v ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci: Marjan Kolednik, Brezovec 24, lažja poškodba; Franc Planjšek, Zagorje 6, lažja poškodba; Branko Kolednik, Kicar 16, lažja poškodba; Alojz Bec, Ljubljana, Tacen 33, lažja poškodba; Franc Cimerman, Litmerk 29, lažja poškodba; Jožef Tušek, Dravinjski vrh 23, lažja poškodba; Ivan Majcen, Sejanci 2, lažja poškodba; Ivan Novak, Zvab 6, lažja poškodba; Jože Podhostnik, Brezovec 73, lažja poškodba; Janez Vindiš, Berinjak 1, lažja poškodba; Anton Kmetec, Šikole 55, lažja poškodba; Stojan Stanič, Stapar 124, lažja poškodba; Stana Stanič, Stapar 124, težka poškodba; Rada Stanič, Stapar 124, težka poškodba; Pavao Njujič, Apatin, zelo huda poškodba; Jože Arnejčič, Gradišče 63, težka poškodba; Anica Korenjak, Medribnik 29, zelo huda poškodba.

Ponesrečenec in drugim bolnikom ptujske bolnišnice želimo skorajšnje okrevanje!

—FK—

Tovarna avtoopreme Ptuj

objavlja prosto delovno mesto:

tajnice splošnega sektorja

Pogoj: višja administrativna šola z nad 2 leti prakse ali 2-letna administrativna šola z nad 3 leti prakse.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Pismene prijave pošljite kadrovski službi podjetja v osmih dneh od objave v časniku.

NEPREVIDNI PEŠCI

Na Grabah pri Središču bo Dravi se je na cesti II. reda pripetila prometna nesreča zaradi nepravilne hoje pešcev.

Mopedist Stanko Borko iz Obreža se je peljal proti Središču. Na Grabah je dohitel skupino pešcev, ki so šli po desni strani vozišča drug zraven drugega. Z mopedom se je zaletel v Anico Salamun iz Obreža in Lidijo Hriberšek iz Obreža, učenko 3. razreda osnovne šole v Središču. Salamunovo so odpeljali v ptujsko bolnišnico, medtem ko se drugi udeleženci niso močneje poškodovali.

jr

Jelovice, majhna hribovska vasica je od Ptuja oddaljena okrog 20 km. Če pomislimo malo na preteklost in se danjost, da o prihodnosti ne bi govorili, si kraj vsekakor zasluži to, kar je pred kratkim tudi dobil — novo cesto.

Priti na vrh tega prelepega kraja, ni prav nič težko. In kar je še največ vredno, skoraj do vrha se lahko pripelješ z avtomobilom. Od Majšperka, ki je znan daleč naokoli s svojo tovarno volnenih izdelkov, vodi cesta dolga kak kilometer po ozki dolini reke Dravinje in na Jesenice. Dobro, da ta odcep ni tako dolg, ker tu z leve, in desne ne vidiš drugega kot vrhove dreves, s katerimi se poigrava veter, ki s svojim zamolklim zavijanjem daje poseben čar tej dolini. No po nekaj minutni vožnji pa se z desne strani pojavi kaži — pot, ki označuje pot na Jelovice. Od tu vodi nova makadamska cesta skoraj na vrh tega prelepega kraja. Nekaj časa se spet voziš po dolini, nakar se cesta začne rahlo vzpenjati in se s svojimi serpentinami, ki jih ne manjka, doseže kraj. Že od tu je čudovit razgled v dolino, po Dravskem polju tja do Ptuja. No, in ker je ceste konec moramo vozilo parkirati in pot nadaljevati peš. Sicer

Jelovice

VČERAJ — DANES — JUTRI

malo neprijetno, toda po dolgi vožnji kar zdravo, da se malo razgibamo in zaužijemo svežega zraka. Ozka pot nas nato vodi do majhne cerkvice, ki je simbol tega kraja, od tu pa še kakih par minut do vrha Jelovice.

No in ko smo enkrat na vrhu, pa še lahko malo odpočijemo na prijazni ravnini. Kot vse kaže, bo na tem mestu za leto ali dve stal partizanski dom, pa tudi cesta bo speljana prav do vrha. Tako pač obljublja ptujski občinski mojster, v katere imamo polno zaupanje. To pa bo spet ena velika pridobitev za kraj sam in smo nanj že sedaj, ko je vse šele v načrtu, vsi ponosni. Ta predel Jelovic razpolaga tudi s čudovitimi tereni za smuk in tudi to je velikega pomena za bodoči turizem.

Ko si človek dobro ogleda okolico in se nauži čistega planinskega zraka, si bo vsekakor ogledal še spomenik, ki spominja na velik boj med NOB. No, po ozki gozdni stezi je treba kreniti kakih 500 m niže in že smo pred Planinčev dom. Tod je med NOB bilo eno izmed mnogih zatočišč partizanov. Tu se je dolgo časa zadrževal Kozjanski odred, s komandantom Ivanom Rauom, sedanjim tajnikom ptujske občine in prav njemu lahko pripišemo levji delež k gradnji ceste na Jelovice. V tej hiši je bil center partizanstva in tem predelu Haloz. Res je, da so nudili partizanom varno zavetje, hrano in obleko, toda to se ji je bogato poplačalo.

„Zgodilo se je nekega hladnega in zasnenežena januarskega dne. Iz doline je prišlo sporočilo, da gre semkaj nemška policijska enota z namenom, da preselijo Planinčeve in v prepričanju, da tod ni partizanov, in da so popolnoma brez skrbi. No, ko pa so partizani to izvedeli, so jim hitro pripravili zasedo. Ni bilo treba dolgo čakati in že so se pojavili Nemci, ki so bili slišati dobro razporejeni. No, sledili so strelji iz partizanskega orožja. Ni jim bilo težko prizadejati Nemcem velike izgube. Devet so jih ubili in le dvema je uspelo pobegniti v dolino in prav gotovo jih pot nikoli več ni vodila tog okrog. No, s tem so partizani opravili veliko nalogo, saj so rešili Planinčeve pred selitvijo.“

V spomin na ta velik dogodek so pred nedavnim na kraju spopada po-

stavili spomenik, ki simbolično spominja na ta veliki dogodek. Tu stoji lep marmorni kamen s ploščo in vencem. Z bronastimi črkami je zapisano: „Na tem mestu je četa Kozjanskega odreda 17. januarja 1943. uničila nemško policijsko enoto.“ Tu se ustavi vsakdo, ki ga pot zavede v ta prelepi del Haloz. Spomenik je v ponos prebivalcev kraja. Med potjo se srečujete s kmetijami in gostoljubnimi prebivalci, ki vam bodo postregli z vsem, kar imajo. To je z domačimi specialitetami in seveda z dobro vinsko kapljico, ki je tu — manjka. En takšen izlet na Jelovice, v naravo, s čudovitimi razgledi, vam bo ostal dolgo v spominu.

Prebivalci so izredno gostoljubni. Včasih je prevladovala tod okrog revščina in je bilo življenje dokaj borno. Danes pa se je vse to znatno popravilo. Kraj ima elektriko in kot sem že omenil je dobil tudi ceste, kar je vsekakor velik korak na poti v turizem. Gradijo tudi vodovode, na sploh je kraj v velikem razvoju. Vsa pač teži za tem, da si uredi čim lepše življenje.

Glavni dohodek prebivalcev je v živinoreji in vinogradništvu. Žal so pred leti ljudje zelo zanemarjali vinograde, danes pa so si že premislili in vse to obnavljajo, ker vidijo, da brez dobre kapljice s „kmečkim turizmom“, ne bo nič. Kmalu pa se bo pojavil tudi kak zasebni bife, kar je za zdaj še največja pomanjkljivost. Za vse to je pokazala ptujska občina veliko razumevanje in z njihovo pomočjo se bo dalo še marsikaj urediti.

Pridite si ogledat in lahko mi verjamete, da vam ne bo žal — še večkrat vas bo pot zapeljala na Jelovice!

Novina Marjan
vp. 2050/32
Ljubljana

DROBNI NASVETI

Ščetke za umivanje rok se rade kmalu zmečkajo. Postale bodo zopet trde, če jih za trenutek potopimo v vodo s kisom.

Cvetača pri kuhanju rada razpade. Zato je dobro, če jo zavezemo v krpo ali gazo in jo tako kuhamo.

Lažje poškodbe na roki lahko sami ozdravite brez strahu, da bi se rana okužila. Praske premažite s čisto vazelinom, manjše rane in brazgotine pa hitro zarastejo, če držimo na njih nekoliko minut narezan surov krompir.

Ali je jajce sveže, spoznamo, ko se ga dotaknemo z jezikom. Sveže je mrzlo, staro pa toplo.

Korenine sobnih rastlin ne gnijejo, če damo na dno lončeka nekaj oglja. Prava zmleta kava ohrani vsa svoja aromo, če jo pomešamo s stolčnim sladkorjem.

Kristalna posoda bo dobila lep lesk, če jo umijete v mlačni, nekoliko okisani vodi, ki ste ji dodale še nekaj kuhinjske soli. Splaknete pa kristal v vodi, ki ste ji pridale nekaj pralnega pračila.

Steklenice in kozarce, kjer se je nabrala usedlina apnenca, najlepše in najhitreje očistimo z mešanico močnega kisa in grobe soli.

Ko boste kuhale jajca, jih pomočite v mrzlo vodo ali pa obrišete z mokro krpo, preden jih daste v krop — lupina ne bo počila.

Uvelo sadje osvežite, če ga za nekaj minut namočite v vodo, ki ste ji pridale nekaj kavnihih žlic kisa ali sok polovice limone.

Kadar je prehudo vroče, radi pijemo ledene pijače, ne da bi vedeli, kako nam škodijo. Posebno kadar gre za vino, ne denite steklenice v hladilnik. Ovitje steklenico z mokro hladno krpo in jo denite na prepih. Vino bo imelo pravišno temperaturo.

Sadna solata bo imela boljši okus, če ji bomo dodali dve uri pred serviranjem dve limonini rezini in malce oranžnega soka.

Osebnostnika

Rodile so:

Terezija Kvar, Senčak 22 — Bogdana; Ana Bezjak, Potrčeva 25 — Slavka; Marija Ivanuša, Loperšice 39 — Jožeta; Mira Juršnik, Partizanska 10, Velenje — Ksenjica; Viktorija Hrustl, Selska cesta 43 — Boštjana; Silva Turk, Prepolje 70 — Nino; Senada

Kovačič, Sp. Velovlak 9 — Nado; Marija Junger, Sedlašek 7 — Janeza; Anica Frangež, Preša 17 — Jožica; Magdalena Priol, Drakovci 87 — Jožeka; Ana Puškič, Biš 41 — Franca; Marija Lomčarič, Grlici 19 — deklco; Zdenka Repec, Hajdoše 61 — Suzano; Irena Pleh, Sodinci 28 — Ireno; Marija Henzel, Gaberc 11, Radgona — Branka; Marija Šketa, Trnovska vas 20 — deklco.

Poroke:

Anton Cafuta, Strajna 28 in Marija Mlakar, Zakl 6; Peter Blagotinšek, Debro 15, Laško in Helena Soeloeš, Zdravstveni dom Laško; Franc Čeh, Kukava 22 in Anica Kolar, Lackova 10; Jožef Žinko, Prešernova 11 in Angela Fridl, Janški vrh 52.

Umrli so:

Antonijs Karpeža, Njiverce 13/a, roj. 1927, umrla 15. 1. 1972.; Anton Jurjašević, Središče 222, roj. 1894, umrl 17. 1. 1972.; Leopold Prašnikar, Podlipavica 32, Zagorje ob Savi, roj. 1921, umrl 16. 1. 1972.; Anton Štubic, Savci 9, roj. 1898, umrl 19. 1. 1972.; Rudolf Erlač, Ob Grajeni 13, roj. 1895, umrl 21. 1. 1972.; Jakobina Pessler, Prešernova 17, roj. 1884, umrla 22. 1. 1972.

PRODAM takoj vseljivo hišo in 26 arov zemlje in Svetincih 25, p. Dester-nik.

PRODAM dobro ohranjen kmečki mlin in vodovodno črpalko. Franc Prosenjak, Brstje 22, Ptuj.

PODPISANA ANGELA BEZJAK iz Zaborce 23 preključem govorice, ki sem jih izrekla o zakoncih Petrovič, učiteljih iz šole Markovci pri Ptuj kot neresnične in se jima zahvaljujem, da sta odstopila od tožbe.

UGODNO prodam novo nedograjeno hišo v Dornavi. Naslov v upravi.

KUPIM večjo količino hlevskega gnoja. Interesenti naj javijo Katarini Močnik, Polensak 56.

PRODAM stanovanjsko hišo z malim vrtom blizu Kidričevega. Ivan Herman, Njiverce 27/c.

DVE KUHINJSKI KREDENCI in hladilnik prodam. Ivanka Vidovič, Sp. Hajdina 2.

IŠČEM opremljeno ali prazno sobo v Ptuj, po možnosti s posebnim vhom. Vprašajte v trgovini Zlatorog, Zelenikova ulica, Ptuj.

PRODAM GOZD (67 arov), hišo za rušenje in stavbišče z dvoriščem. Mirko Puškič, Avtobusna postaja, Velenje.

SPALNICO in preprogo 3 x 2,50 prodam. Marija Frank, Prešernova 7, Ptuj.

UGODNO PRODAM ohranjeno spal-nico. Zvonka Knežević, Vodova 7, Ptuj.

ŽENSKO K OTROKU in za pomoč v gospodinjstvu išče 4-članska družina. Plačilo po dogovoru. Resne ponudbe pošljite na naslov: Zdravec, Jelovec 5, 62351 Kamnica pri Mariboru.

S 1. MARCEM 1972 oddam pisarni-ske prostore v Ptuj, Vrazov trg 1. V njih je vrsto let delovala vpeljana od-vetniška pisarna. Interesenti naj se ogledajo na gornjem naslovu. Sluga Ema.

LOVSKA DRUŽINA JURŠINCI ob-vešča prebivalstvo na območju Jurš-inec in Vitomarc, da bo v februarju in marcu t. l. nastavila zastrupljene vabe za lisice in druge škodljivce. Pse — klateže v tem času privežite.

LOVSKA DRUŽINA JURŠINCI

Odpiramo novo prodajalno, zato vabimo k sodelovanju dva tovariša ali tovarišice, ki imata veselje in sposobnost voditi trgovino z gradbenim materialom.

Kandidati:

— kvalificirani trgovski delavci kovinske stroke z 2 letno prakso v prodaji gradbenega materiala,
— kvalificirani trgovski delavci z 2 letno prakso v prodaji gradbenega materiala,
naj vložijo prošnje na naslov:

„LES“ LESNO-INDUSTRIJSKO IN TRGOVSKO PODJE-TJE PTUJ, ROGOZNIŠKA C. 4.

Razglas velja do 2. 2. 1972.

Osební dohodki po novem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Stanovanj ni.

Otrok in čistoča

V mnogih družinah je kahlica ali posteljna posodica za otroka pravi strah. Samo, če otrok posodico vidi, prične na ves glas jokati.

Le zakaj je tako?

Priznati moramo, da so mamice pogosto zelo neučakane pri navajanju otroka na čistočo. Pozabljajo, da je za otroka težko preiti na uporabo kahlice, saj je eno leto opravljal potrebo v pleničke. Da vzpostavi otrok to navado, bo potreboval precej časa in pomoč matere.

Dojenček v 9. mesecu še ne more dojeti, čemu posodica služi, čeprav je normalno telesno in duševno razvit. Res je, da „neučakanim“ mamiciam v tej starosti uspe, da ulovijo nekaj kapljic v lonček. Toda to je le slučajno — in na tak način otroka ne bodo nikoli naučile opravljati potrebo v lonček ali kahlico. Res je, da si mati na tak način prištedi pleničko, toda s takim poskusom, ko otrok še dobro ne sedi, mu lahko samo škoduje.

Otrok konec prvega leta še ni sposoben zadrževati urina in blata. Za to mora doseči telesno in duševno zrelost, razen tega pa se mora to šele naučiti. Toda otrok je iz meseca v mesec starejši, bolj razvit in zato je najbolje, da matere mirno počakajo. Najbolj so vznemirjene, če poslušajo svoje znanke, ki se bahajo, češ moj ima 9 mesecev, pa mi ni več potrebno prati pleničk.

Vse matere vedo, da je navajanje otroka na snago dolgotrajen proces, ki terja od sleherne matere določeno mero modrosti. Za otroka to ni le organska zadeva, temveč mu pomeni določeno vzpostavitev stikov z ljudmi in okolico. Otrok je v obdobju prvih mesecev po prvem letu zelo dovzeten za nežnosti in druge oblike ljubkovanja in to predvsem s strani matere.

V takšnem pristranskem odnosu naj mu da tudi kahlico. In ko se otrok slučajno pomoči vanjo, naj ga ljubeznivo poboža. Ob mnogih uspešnih poskusih bo otrok spoznal, da s tem materijo povzroči posebno zadovoljstvo, istočasno pa se bo učil, kje je potrebno opravljati veliko in malo potrebo. Toda, če otroku takoj ne uspe in prične mati sitnariti in se hudovati na otroka, mu bo s tem v zvezi s kahlico vzpostavila neugodne izkušnje. Po splošnem mnenju je pravi čas za navajanje otroka na snago takrat, ko shodi, se pravi okoli prvega leta, pri mnogih otrocih pa še kasneje. Sleherne mati otroka dobro pozna in tudi pozna znake, ki napovedujejo otrokovo potrebo.

Posodica naj bo vedno na istem mestu, navajajmo pa otroka, da bo potrebo opravljal na posodici tudi v drugem okolju npr. pri babici itd. S čim večjo potrpežljivostjo in ljubeznijo učimo otroke snage ali nadzora nad izločanjem, tem prej se otroci tega nauče. Če hočemo, da bomo s tem pri otroku uspeli, ga ne navajajmo prezgodaj in ne s silo na opravljanje potrebe v lonček. Prav tako pa ne smemo z učenjem čakati do drugega leta.

Otroka pustimo na posodici največ 10 minut in ne dovolimo, da bi se ob tem igral. S takim ravnanjem moramo vztrajati, pa čeprav to traja nekaj mesecev. Brž ko pa damo otroku pred lonček igrače, se bo igral in menil, da smo mu pripravili „poseben stolček za igro“.

Otrok doseže hitreje nadzor nad iztrebljanjem blata kot pa nad izločanjem seča. Če bomo z otrokom ravnali potrpežljivo, nas bo v 18. mesecu že poklical in prosil za lonček, če ga ne bo sam našel.

Najprej pričnemo z navajanjem na čistočo otroka podnevi. Če nam bo to lepo uspelo, bo tudi ponoči suh. Nespametno pa je, če matere otroka po drugem letu še nadalje povijajo v pleničke kot dojenčke. Tak otrok zaspi z občutkom, da mu je mamica pred spanjem „navsezala še kahlico“.

Otrok, ki se bo ulegel v čisto posteljo, brez pleničk, bo mirno spal in zgodaj zjutraj poklical mamico za lonček. Seveda se bo še kdaj pa kdaj zgodilo, da se bo pomočil. Do treh let starosti imajo otroci „še vso pravico“, da se pomočijo v posteljico.

Opazovanja so pokazala, da so deklice hitreje suhe kot dečki in da jih tudi hitreje navadimo na snago. Seveda so pa tudi tukaj izjeme, saj je to v zvezi z dozorevanjem otrokovega živčnega sistema.

Radijski program

NEDELJA, 30. JANUARJA

6.00 — 8.00 dobro jutro, vmes ob 6.05 Poročila; 6.30 EP; 6.50 Za vas; 7.00 Poročila; 7.20 EP; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 7.50 EP; 8.00 Poročila; Radijski in televizijski spored; 8.05 Veseli tobogan; 9.00 Poročila; 9.05 Koncert iz naših krajev; 9.55 EP; 10.00 Poročila; 10.05 Se pomnite, tovarši...; 10.25 Pesmi borbe in dela; 11.00 Poročila; 11.20—13.00 Poslušalci čestitajo; vmes ob 12.00—12.10 Poročila; 13.00 Poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Domači ansambli; 14.00 Poročila; 14.05 Veliki zabavni orkestri; 14.30 Humoreska; 14.50 EP; 15.00 Poročila; 15.05 Športno popoldne; 17.00 Poročila; 17.05 Iz opernega sveta; 17.30 Radijska igra; 18.07 Igramo za vas; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Poročila; 22.20 Zaplešite! 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

VSAK DAN ZJUTRAJ, RAZEN V NEDELJO JE TAKLE SPORED:

4.30—8.00 Dobro jutro, vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Za vas; 5.45 EP; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 EP; 6.50 Ob ponedeljkih, središč in petkih Rekreatija, ob torkih, četrtek in sobotah Na današnji dan; 7.00 Poročila; 7.15 EP; 7.25 Radijski in televizijski spored; 7.45 EP; 8.00 Poročila;

PONEDELJEK, 31. JANUARJA

14.00 Poročila; 14.10 Med zbori Lea Janačka; 14.30 EP; 14.35 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester Percy Faith; 17.00 Poročila; 17.10 Glasbeno po-

poldne; 18.00 Poročila; 18.15 Lepa melodije; 18.35 Interna 469; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Borisa Terglava; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Vokalno instrumentalna literatura; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Zabavna glasba; 24.00 Poročila;

TOREK, 1. FEBRUARJA

14.00 Poročila; 14.10 Glasba mladih; 14.30 Ansambel Francija Puharja; 14.40 Na poti s kitaro; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Škerjanc v skladbah za godalni in pihalni trio; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester Leroy Anderson; 17.00 Poročila; 17.10 Simfonični koncert; 18.00 Poročila; 18.15 V torek na svidenje; 18.45 Družba in čas; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Trio Augusta Stanka; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Radijska igra; 21.40 Lahka glasba; 22.00 Poročila; 22.15 Glasba Ernesta Blocha; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Zabavna glasba; 24.00 Poročila;

SREDA, 2. FEBRUARJA

14.00 Poročila; 14.10 Zamejski zbori pojo; 14.30 EP; 14.35 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki dneva; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Ukmar: Koncertino za violino in godalni orkester; 16.00 Vrtljak; 16.40 Z orkestrom Metropole; 17.00 Poročila; 17.10 Jezikovni pogovori; 17.25 Glasbena galerija; 18.00 Poročila; 18.15 Popevke; 18.30 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Simfonični orkester; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Zabavna glasba; 24.00 Poročila;

ČETRTEK, 3. FEBRUARJA

14.00 Poročila; 14.10 Pesem mladih; 14.30 Ansambel Atija Sosa; 14.45 Med solo, družino in delom; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Recital oboista Boža Rogelja; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester belgijskega radia; 17.00 Poročila; 17.10 Koncert po željah; 18.00 Poročila; 18.15 Godala v ritmu; 18.30 Iz kasetne produkcije; 18.45 Kulturna kronika; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Jožeta Kamplja; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Domače pesmi; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.00 Poročila; 22.15 Posnetki slovenske filharmonije; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz; 23.40 Popevke; 24.00 Poročila;

PETEK, 4. FEBRUARJA

14.00 Poročila; 14.10 Kaj pripoveduje glasba; 14.30 EP; 14.35 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Zvoki iz musicalov; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester Filharmonija; 17.00 Poročila; 17.10 Clovek in zdravje; 17.20 Operni koncert; 18.00 Poročila; 18.15 Signali; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Henčka Burkata; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Slovenski skladatelji; 20.30 Top—pops 13; 21.15 Oddaja o pomorščakih; 22.00 Poročila; 22.15 Iz logov domačin; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila;

SOBOTA, 5. FEBRUARJA

14.00 Poročila; 14.10 Sobotno popoldne; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pojo operni pevci; 16.00 Vrtljak;

IZKORISTITE IZREDNO PRILOŽNOST

NAGRAJUJE—

EMO-3
EMO-5
EMO-6
EMO-8

Z GARNITURO EMAJLIRANE POSODE:
ABC, IDEAL ALI JEDILNE SKODELE
NA VSAKI EMO PEČI NA OLJE VAS ČAKA NAGRADA OD 8. 11. 1971 DO 31. 1. 1972.

(Nadaljevanje na 15. strani)

Vzgojni paberki

V mnogih deželah se pojavlja nova psihopedagoška teorija, ki se nagiba k rehabilitaciji blage telesne kazni za otroka. Ta je podobna starim strogim načinom, samo da je nekoliko popravljena.

Sistemi vzgoje so bili že stoletja isti. Bilo je to obdobje „pater familiasa“, simbola avtoritete in prestiža v družini. V prisotnosti matere je vsemogočni in strogi oče s palico v roki vzpostavljati red v hiši. Psihologi so imenovali ta vzgojni sistem „direktna metoda“.

Najbolj znani ameriški psihologi in pedagogi so opozorili na nevarnost krute domače vzgoje; zato je „direktna metoda“ nadomestilo obdobje otroka — kralja pod okriljem matere, ki so proklamirale načelo, da ne smemo brzdati otrokovih nagonov, temveč moramo dovoliti, da jih svobodno izraža. Po eni strani je tak način vzgoje izževal neprimernosti v mnogih družinah, po drugi strani pa so se otroci razvijali in rasli brez kompleksov in strahu. Starši so potrpežljivo čakali, da se je otrok sam naučil reda in discipline in se omejevali le na preprečevanje večje škode.

Toda — prepuščeni sami sebi so otroci pričeli kazati občutek negotovosti, pomanjkanje staršev avtoritete pa jim je dajalo napačno spoznanje o družbi in družini.

Iz vseh teh komponent se je razvila sinteza — ena izmed oblik kompromisa med staro „direktno“ metodo in novo, povsem svobodno.

„Ameriške metode“ pojasnjuje dr. Landry, „so nam omogočile, da obdelamo novo pedagogiko z devizo: rehabilitirajmo starše, spoštujmo otroke! Dejansko mora sleherna vzgoja črpati svoje korenine v medsebojni ljubezni staršev, v harmoniji zakonskih partnerjev. Dinamičnost obeh avtoritet bo jamčila za otrokovo nujno varnost.“

To je zelo lahko reči, težje pa uresničiti. V vsaki družini iščejo starši recept, da bi bili dobri in liberalni, hkrati pa obdržali prestiž in avtoriteto.

Mar ta recept vključuje tudi klasično kloputo?

Sodobni starši, utrujeni od različnih teorij o domači vzgoji, se vedno bolj vračajo h kloputi. Rezulati so mnogokrat presenetljivi: telesna kazen — z mero in razumom — ima trojno delovanje. Kloputa more pomiriti še tako burno situacijo. Pomirjeni zaradi neposredne sankcije se starši kesajo zaradi svoje prenatrženosti in hočejo vse čim prej „pozabiti“; otrok, zavedajoč se svojega prestopka, sprejema kloputo kot zaslužen kazni. Toda zanj je hkrati kloputa tudi znamenje sprave s starši in dokaz ljubezni in skrbi.

Dejstvo je, da fizična kazen bolj boli starše kot otroke. Kdo izmed nas še ni nikoli sprejel klopute kot sredstva za pomirjevanje?

Toda fizična kazen ne sme biti edino vzgojno sredstvo. V naših pogojih ne bi smela to biti niti v družini, še manj pa v šoli. Vlečenje za ušesa in „pack“ po dlaneh se spominjajo samo še starši, ki so sami hodili v šolo pred kakšnimi tridesetimi leti. Prav tako se tudi spominjajo klopute, ki so jo dobili od jezne očeta ali matere.

Znana francoska pedagoginja pa pravi:

„Odločno sem zoper klopute, tudi simbolično, v šoli ali doma. Moram pa priznati, da ne mine niti teden, ko v afektu zaradi preutrujenosti klopnem enega izmed svojih otrok, ko se med seboj skregajo. Njih klopota umiri, mene — pomiri. Kar zadeva bolečine, meni je mnogo težje kot otroku. Skrijem se v kakšen samotni kotiček v stanovanju, da me ne vidijo otroci, ko jočem ... Jočem bolj kot otrok, ki sem ga kaznovala ...“

Krvodajalci

Bukovci:

Janez Muhič, Bukovci 63, Mirko Vojsk, Stojnci, Terezija Šmigoc, Bukovci, Marjeta Peklar, Stojnci 44, Ljudmila Krajnc, Stojnci 44, Liza Kostanjevec, Stojnci 62, Anica Janžekovič, Stojnci 64, Marija Ferčič, Bukovci 187, Marjeta Fostnerič, Bukovci 109, Franc Majhen, Stojnci 141, Jakob Janžekovič, Stojnci 101, Matija Majr, Bukovci 101, Terezija Kostanjevec, Stojnci 37, Marjeta Zavec, Bukovci 177, Roza Žuran, Stojnci 26, Ljudmila Fostnerič, Bukovci 182.

Gorišnica:

Marjan Golčman, Tivolci 35, Miloš Ličina, Gorišnica 26, Janez Trunk, Tivolci Franc Vozlič, Zamušani 3, Franc Kovačec, Zamušani 43, Jože Kristl, Zamušani 45, Martin Kristan, Gorišnica 41, Franc Rožmarin, Muretinci 2, Verona Zamuda, Zamušani 38, Antonija Brumen, Zamušani 75, Tilika Bezjak, Zamušani 2, Marija Martiškovič, Zamušani 69, Marija Bezjak, Zamušani 2, Milka Kelc, Zamušani 100, Ida Šumenjak, Zamušani 20, Milan Kranjc, Zamušani 83, Stanko Prelog, Zagojčiči 1, Olga Geč, Zamušani 112, Marija Brumen, Zamušani 28, Elizabeta Bratušek, Muretinci 11, Marta Kelc Preclava, Elizabeta Pignar, Mala vas 32, Viktor Skok, Formin 9, Marija Plošnjak, Mala vas 38, Franc Klemenčič, Tivolci 38, Marija Kovačec, Zamušani 43, Marjeta Vojsk, Muretinci 8, Gera Rožmarin, Muretinci 2.

ESS Ptuj:

Jožica Zupanič, Mlinska 10, Maks Sledič, Selska 7, Vanda Pravdič, Vitomarci 6, Kristina Kocjan, Zlatoličje 5, Silva Spolenjak, Skorba 55, Zlata Glazar, Mezgovci, Silva Nemeč, Nova vas 92, Marjan Pongrac, Dubrava, Dušan Potočnik, Ormoška 1, Martin Ozmeč, Kidričevo 32, Rado Komel, Miklošičeva 52, Rado Godler, Reševa 10.

Gimnazija Ptuj:

Željka Nardin, Skolibrova 3, Lidija Pešec, Potrčeva 42, Marija Brazda, Keleminova 1, Branko Resnik, Mariborska 46, Bernard Dobljekar, Kidričevo 22, Dušan Pernek, Naraplje 33, Drago Skok, Bratov Reš 53, Ivanka Hojnik, Trnovci 6, Anica Tomin, Cirkovce 26, Marija Lah, Šalovci 45, Slavko Klemenčič, Apače 136, Miran Vinkler, Slape 9, Maks Sikovec, Ljubljanska 13, Peter Hronek, Podlehnik 4, Majda Gajšek, Strigovci 4.

Juršinci:

Vlado Bezjak, Dragovič 44, Franc Kovačič, Juršinci 14/a, Marija Križan, Gabernik 5, Antonija Vesenjaj, Gradišak 7, Pepca Ljubec, Juršinci, Jožefa Korenjak, Senčak 34, Franc Štuhec, Gabernik 2, Roza Crešnik, Senčak 7, Ivana Zmuderl, Senčak 8, Antonija Matjašič, Zagorci 35, Slava Oslaj, Juršinci 47, Angela Plohl, Grilinci 15, Katarina Lajh, Grilinci 27, Angela Stajnk, Juršinci 45, Otilija Murko, Dragovič 15, Angela Zelenko, Rotman 33, Angela Kovačec, Kukova 9, Ana Zmavec, Sakušek 7, Julijana Pignar, Gabernik 45, Jožefa Bedrač, Dragovič 10, Marija Štebih, Zagorci 82, Francka Salamun, Sakušek 1, Katarina Šostarič, Gradišček 128, Katarina Horvat, Juršinci 20, Alojz Čeh, Dragovič 54, Franc Slana, Juršinci 17, Franc Segula, Dragovič 16, Alojz Šostarič, Gradišče 8, Ivan Bohinec, Juršinci 23, Martin Horvat, Juršinci 20/a, Janko Plohl, Grilinci 25, Marija Fekonja, Sakušek 74, Franc Segula ml. Dragovič 16, Marija Čuš, Zagorci 3, Stanko Čeh, Kukava 35, Jožica Korenjak, Dragovič 1, Štefka Slana, Dragovič, Frančka Korenjak, Dragovič 1, Alojz Kosec, Gradišček 19, Marija Mohorič, Gabernik 10, Justina Štebih, Sakušek 72, Angela Hrga, Dragovič 2, Vinko Brumen, Sakušek 75, Franc Pečnik, Zagorci 97, Janko Bec, Zagorci 70, Ivan Čeh, Sakušek 70, Marija Pečuh, Bodkovci 7.

V imenu bolnikov za darovano knjižniskrenejša hvala!

Bolnišnica Ptuj in RK Ptuj

LUCILLA
novi stop roman

ljubezenski roman, ki se bere kot kriminalka

WILKIE COLLINS
LUCILLA 1
SREČANJE V SOMRAKU

CEHA 2 DIN

že v prodaji

spored

Nedelja, 30. jan.

- 9.00 Madžarski tv pregled.
9.40 Pet minut po domače.
9.45 Kmetijski razgledi.
10.10 KMETIJSKA ODDAJA.
10.50 Mozaik.
11.00 OTROŠKA MATINEJA: Doktor Dolittle.
11.50 Šola smučanja.
11.55 MESTECE PEYTON, serijski film.
— ŠPORTNO POPOLDNE —
18.10 VESNA, slovenski film (Metka Gabrijelič, Janez Cuk, Stane Sever)
19.45 Cikcak.
20.00 TV DNEVNIK.
20.20 3-2-1.
20.30 M. Pugelj: SPLAVLJENCI, komedija za konec tedna.
21.10 DIN — DON, zabavno glasbena oddaja (Zagreb).
21.25 Športni pregled.
21.55 Poročila.

Ponedeljek, 31. jan.

- 16.45 Madžarski tv pregled.
17.55 J. Malik: ŽOGICA MAROGICA — 2. del.
18.15 OBZORNIK.
18.30 Z AVTOBUSOM, serijski barvni film.
18.55 Mozaik.
19.00 MLADI ZA MLADE (Zagreb).
19.45 Kratek film.
19.50 Cikcak.
20.00 TV DNEVNIK.
20.25 3-2-1.
20.30 L. Panduro: WILLIAM, SE TI NIKDAR NE BOJIŠ?, tv. igra.
Nato: Diagonale.
Nato: Poročila.

Torek, 1. febr.

- 9.35 TELEVIZIJA V ŠOLI.
10.40 Ruščina.
14.45 TELEVIZIJA V ŠOLI — ponovitev.
15.35 Ruščina.
15.55 TV VRTEC.
16.45 Madžarski tv pregled.
17.45 Sušmel: AFRIKA KLICE.
18.00 Risanka.
18.10 OBZORNIK.
18.35 Srečanje v studiu 14: CLAUDE COLAS.
19.00 Mozaik.
19.05 DELO Z RAČUNALNIKI: Prvine praktičnega sistema.
19.30 MIKROEKONOMIKA: Posli switch.
19.50 Cikcak.
20.00 TV DNEVNIK.
20.25 3-2-1.
20.30 KAJ SE JE ZGODILO Z BABY JANE — ameriški film.
22.40 Poročila.

Sreda, 2. febr.

- 16.45 Madžarski tv pregled.
17.15 DOKTOR DOLITTLE, serijski barvni film.
18.15 Obzornik.
18.30 JUGOSLOVANSKA FOLKLORA: Velebit, stari sivo-lasi.
19.00 Mozaik.
19.05 OD FILMA DO FILMA.
19.20 S KAMERO PO SVETU: Vzpon na Istar Nal.
19.50 Cikcak.
20.00 TV DNEVNIK.
20.25 3-2-1.
20.35 A. Senoa: DIOGENES — 4. del.
21.15 PO SLEDEH NAPREDKA.
21.55 LA FINE DEL MONDO — majhna zgodovina glasbe (v barvah).
22.45 Poročila.

Četrtek, 3. febr.

- 9.35 TELEVIZIJA V ŠOLI.
10.30 Nemščina.
10.45 Angleščina (do 11.00).
14.00 SAPPORO: Začetek olimpiade (v barvah).
14.55 Propagandna oddaja.
15.00 SAPPORO: Hokej (v barvah).
16.45 Madžarski tv pregled.

- 17.45 VESELI TOBOGAN: Laško — 1. del.
18.15 OBZORNIK.
18.30 BOJ ZA OBSTANEK — poljudno znanstveni film.
18.55 Mozaik.
19.00 L. Bernstein predstavlja: ŠTUDIJSKI INTERVALOV.
19.50 Cikcak.
20.00 TV DNEVNIK.
20.25 3-2-1.
20.30 ČETRTKOVI RAZGLEDI.
21.30 SAPPORO: Zimska olimpiada (v barvah). ... Poročila.

PETEK, 4. febr.

- 9.30 TV V ŠOLI (do 11.00).
14.00 Sapporo: Hokej, sankanje, bob
15.30 PROPAGANDNA ODDAJA
15.35 TEK NA 30 KM.
16.45 MADŽARSKI TV PREGLED.
17.30 VELIKI IN MAJHNI.
18.15 OBZORNIK.
18.30 SLOVENSKA POEZIJA 20 STOLETJA.
18.45 VZGOJNI PROBLEMI.
18.55 SMUČARSKA ŠOLA.
19.00 MESTECE PEYTON.
19.50 CIKCAK.
20.00 TV DNEVNIK.
20.25 3-2-1.
20.30 REZERVIRAN ČAS
... ZIMSKE OLIMPIADE V SAPPORO.
... POROČILA.

(Nadaljevanje na 15. strani)

Ali že veste...?

— Bivši kolesarski dirkač Hans Zims iz Koelna je dokazal, da je kljub 59 letom še vedno pri močeh. Na razstavi športnih rekvizitov so mu ukradli dragoceno kolo. Moš si je izposodil navadno kolo, s katerim je nekaj časa vozil okoli razstaviščnih prostorov in dvoran. Naletel je na 19-letnega fanta na kolesu. Tat je pritisnil na pedala, Zims jo je ubral za njim in ga kmalu dohitel.

— Nizozemci umirajo predvsem zaradi srčnih bolezni in za rakom. Po podatkih, ki jih je objavil informacijski urad farmacevtske industrije, so na Nizozemskem med vzroki smrti bolezni srca na prvem, rak pa na drugem mestu. Poročilo osvetljuje leto 1969, ko je umrlo zaradi srca in ožilja 255, za rakom pa 199 ljudi na vsakih 100.000 prebivalcev. Podatki kažejo med drugim, da umre zaradi srčnih bolezni čedalje več moških iz starostne skupine 35-40 let.

— Po sklepu muenchenskih zdravstvenih oblasti bodo morali imeti potrjena o cepljenju proti koleri, kozam in proti drugim boleznim vsi gledalci in tekmovalci, ki bodo letos prišli iz Afrike, Azije, Srednje in Južne Ameri-

ke na olimpijske igre. Pristojne oblasti so sporočile, da glede tega ne bodo dovoljevale nobenih izjem. Odlok baje ne velja za Sovjetsko zvezo, Azore, Kanarske otoke in za Madeiro.

— Raziskovalci snujejo velike načrte za izkoriščanje smeti in odpadkov. Po mnenju dr. Wogrolja iz dunajskega laboratorija za tehniko umetnih snovi bodo v kratkem na razpolago mikroorganizmi, ki bodo gore smeti prebavljali v beljakovinsko bogato živinsko krmilo. Razen tega bi strokovnjaki pridobivali iz smeti preproste vrste sladkorja, ki bi jih predelovali v industrijski alkohol.

— Anketa je pokazala, da se 48 odstotkov zastopnic nežnega spola ne pritožuje zaradi vremenskih sprememb, 32 odstotkov jih rahlo čuti, 17 odstotkov anketirank pa je nagnjenih k „vremenski bolezni“. Nad polovico moških (56 odstotkov) se ne pritožuje, 29 odstotkov je občutljivih za spremembe, samo 12 odstotkov moških pa dobro ve, „kdaj se bo sprevrglo vreme“.

— Pred nekaj meseci je v bolnišnici Mount Sinasi umrl Haskell Shanks, ki so mu avgusta letos vsadili v prsni koš mehanično srce. Po mnenju strokovnjakov in zdravnikov pa je istočasno navedeno, da smrt ni v nikakršni zvezi z „v montiranim, mehaničnim srcem, ki je baje do konca delovalo brezhibno. Triinšestdesletni pacient je živel s to napravo dalj kot vsi njegovi predhodniki. V bolnišnici pa pravijo, da bodo po tem „uspehu“ nadaljevali operacije te vrste.

— Med listinami in zgodovinskimi spisi harkovske univerze (SZ) so našli pismo, v katerem predlaga Napoleon Bonaparte enega svojih ministrov za predsednika pruske vlade. Iz Dresdene je Napoleon poslal pismo policijskemu ministru Pouchetu maja 1813, tri tedne po eni izmed bitk na francoskem pohodu proti Leipzigu. Toda Napoleon je prehitel čas, saj nikoli ni osvojil Prusije. Ni znano, kako je pismo z vodnim žigom enoglavnega orla in napisano z drobnimi, a čitljivimi črkami, prišlo v zbirko harkovske univerze, kjer so arhiv ustanovili leta 1805.

— Ali si bo človek spodobal temelje za življenje, ker ne upošteva zakonov narave? Raziskovalec Coob pravi, da se utegne srednja temperatura 15 stopinj znižati na pet stopinj, če človeštvo ne bo prenehalo zastrupljati zrak s raznimi snovmi. Nadaljnjih pet deset milijonov ton prahu v ozračju lahko po njegovem obsodi mnoga živa bitja na propad in tako povzroči neravnovesje v naravi. Drobci v zraku odbijejo sončne žarke; zemeljsko površje in s tem ozračje dobi manj toplote. Prah je v zraku že od nekdaj, vendar ga je dež nekoč spral v neka tednih. Zdaj pa prah človeštvo dan ni dan pošilja v ozračje. Z eksplozijami ognjenika Karakatao leta 1883 je prišlo v zrak 8 kubičnih kilometrov zdrobljenih skal, kamnov in prahu, ki se je razširil na površini 750.000 kvadratnih kilometrov. Prejšnje ravnost je v zraku se je obnovilo v nekaj letih. Zdaj človek zelo intenzivno zastruplja ozračje. V svetu se vrtilo kolesa dvesto milijonov avtomobilov, vsako vozi po pošilje v enem letu v zrak razen ogljikovega monoksida tudi kilograma svinca. Na tisoč kilometrov porabi avto toliko kisika, kot človek v enem letu. Tovarniški dimniki nenehno bruhajo pline in prah. Cobb navaja še druge vzroke za onesnaženje zraka: opozarja, da lahko zaradi tega prid čez nekaj desetletij do nove leden dobe.

—FK—

ODDELEK ZA UPRAVNO PRAVNE ZADEVE SKUPŠČINE OBČINE PTUJ

razpisuje po 11. in 12. členu zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Uradni list SRS, št. 42/66)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo v uporabo:

1. stavbnega zemljišča v k. o. Moškanjci za zgraditev enodružinskih stanovanjskih hiš: predmet oddaje je zemljišče družbene lastnine parc. št. 134/10 pašnik v izmeri 733 m²; parc. št. 134/13 pašnik v izmeri 730 m²;

2. stavbnega zemljišča v k. o. Lovrenc na Dravskem polju za zgraditev enodružinske stanovanjske hiše parc. št. 1192/1 pašnik v izmeri 954 m².

3. Izklicna cena za kv. meter ponujenega zemljišča znaša 10 din. V ta znesek niso vračunani stroški za komunalno ureditev zemljišča, ki bremenijo investitorja.

4. Javni natečaj je ustni in bo v petek, 11. februarja 1972, ob 12. uri v sejni sobi skupščine občine Ptuj, Srbski trg 1, soba 23/I. Interesenti morajo eno uro pred pričetkom predložiti potrdilo o vplačilu varščine v višini 1.000 din, ki jo je treba nakazati na tekoči račun komunalnega sklada občine Ptuj št. 524-652-9-041.

5. Odškodnino za uporabo zemljišča je treba plačati v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča.

6. Na parcelah, ki so predmet natečaja, je dovoljena gradnja visokopritličnih družinskih stanovanjskih hiš ob pogojih lokacijske dokumentacije Zavoda za urbanizem Maribor in posebnega lokacijskega dovoljenja, ki se izda na zahtevo ponudnika v posebnem postopku.

7. Rok za pričetek gradnje je 6 mesecev po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča.

Oddelek za upravno pravne zadeve

Dober den drogi Prleki no fsa rezervirana zlohta z mojega rezerviranega kota!

Ja, zaj pa me je stisnola. Po vseh medicinskih znokih sodeč se me je gropa gripa lotila. Glavo man tak vročo, ke bi lahko Mica gor na mojen čeli župo skuhala, kašlon glih tak kak da bi stori pes okoli voglof loja, noge se mi opletajo kak našemi devalvirane-mi dinari, nekaj me po bleki šrajfle, z rokami pa tak že od negi negda nemren preveč migati. Noja, hvala bogoci, ke mi še jezik neje odpoveda. To je še gnešji den en joko pomemben človeški organ, s kerin si lahko človek penaze služi. Samo poglednite, kaj van pomagajo pridne no delovne roke, če nemate z vsemi mažami namo-zanega jezika, da lahko vse pred no zadpostovlene prepričate o vseh svojih človeških vrlinah. Če pa samo jezik ne pomaga, je treba uporabiti komolce, morete brsati na vse štiri strani, vjedovati, če van zobozdravniki še neje vseh zobi vuh s čelusti spipa, — vidite to je borba za obstonek no eksistenco. Ja, pa to še neje vse, to je samo enih por nedužnih načinov. Tu so še dostikrot potrebne plove kuverte. Saj vete kak to gre: Človeki od kerega pričakujemo kokšno oslugo, stisnemo v žep plove kuverto z naj-maje stu ali pa dvestu storim juri — te pa se zadeva že malo premekne naprej. Vidite tudi smučji van pozimi nedo tak po snegi drčale, če jih nete malo namazali. Če človek namože s penazi pa v življenji nega ovir, ki jih človek ne bi premoga. Toti zadevi se strokovno reče korupcija ali podku-povanje. To je vete joko nevaren družbeni betek, ki je zlo v modi no do zdaj še nesmo iznajšli proti jemi pro-vega no učinkovitega cepiva.

Tudi jas sen misla gripo podkupiti, da me ne bi napola, samo vete, pri betegi nega pardona. Vrže te v štam-pet pa se vroči! Še vsa sreča, da je moja Mica provi domoči dohtar. Na dilah ma cele kupe nekšnih zdravlilnih trov, skorje od drevja, celo španske muhe je vrag bobji negi nalova ...

Vete, moja Micika je negda, kdo je bila še tak boj mloda in za šolo sposobna diklina — baje sploh jomra-la, ke bi rada dohtarica grotala. Saj vete kak se to napiše dr. Marija ... (te vena ne bi bila Mica, pa tudi jas vena ne bi bija jeni lubi mož. Pitan vas, kera dohtarica pa bi si kmeta za moža vzela?)

Samo vete, moja Mica je v šoli preveč pridna bila no jo je učitelca tak rada mela, ke je štiri leta v enen razredi sedela. Tisti Micin tejkjo že-ljeni dr. ... se je potli v br. ... spremena. Jas še jo zaj včasik zafrkvo-len: „Kak je gospa brrrr ...“

Pret sen van napisa, ke moja ta stora tudi španske muhe lovi. To je eno joko ojštro sredstvo, zakaj se uporobla pa van nemo poveda, saj bi te vse ženske, ki majo boj store dede začele tote muhe loviti.

To enkrat sen v enih cajtngah šteja o nekšnih kontracepcijskih tabletah za preprečevanje nosečnosti. Jas ali ne ven kon toti naš svet pluvle. En naš pesnik je enkrat lepo napisal: „Zato se s kontracepcijo borimo, da bi na svetu bil kak cepec manj ...“ Na deželi še zaenkrat totih tablet ne zoblemo, saj nan še fort naprej falijo pridne delov-ne roke na naši lubi zemljici ...

No vidite, pa smo si po neke tak po domočen pogučali. Glih zaj, gdo van jas to pišen, sen zveda, ke so nekšni uzmoviči v nedelo ponoči na aftobus-ni postaji v Ptuj — vkrali en aftobus — brez potnikov seveda. Premoj duši, to pa je že malo vejksi hec. Najbrž si je hteja gdo privoščiti en družinski izlet pa bi bija najbrž kokšni fiček premfali za fse družinske člane.

Tejko van te naj bo za gnes, pa bo drugi tjeđen v eč.

Micki iz Prlekije se zahvaluvlen za lepo vjolicco, ki mi jo je poslala v pismi. Srečno, vaš Lujzek!

ZDRAVILO PROTI EMBOLIJI?

Ameriški nacionalni institut za srce in pljuča poroča, da bi z neko sub-stanco, odkrito v sečnini, utegnili izdelati prvo zares učinkovito sred-stvo za razkranje krvnih strdkov. To substanco, imenovano urokinaza, so izločili iz sečnine zapornikov, meni-hov in vojakov ter jo doslej uporabili v 82 primerih pri bolnikih s pulmo-narno embolijo, tj. pri strjevanju krvi v pljučih.

Pacientom so poleg nove snovi daja-li tudi klasične antikoagulate (sred-stva, ki preprečujejo nastajanje in rast krvnih strdkov, ki pa že nastalih strdkov ne morejo razkrojiti). Za pri-merjavo učinkovitosti novega zdravila pa drugi skupini pacientov, ki je štela 78 ljudi, urokinaze niso dajali.

„Pri obeh skupinah pacientov smo ugotovili pomembno stopnjo klinič-nega izboljšanja“, je zapisano v poro-čilu instituta, „toda znaki izboljšanja so bili mnogo izrazitejši pri tistih bolnikih, ki so bili zdravljeni tudi z urokinazo“.

Kar trideset pacientov iz te skupine se je tako popravilo, da zdravnik govori o „dolgoročnem izboljša-nju“, medtem ko se je s podobnim izboljšanjem lahko pohvalilo le pet bolnikov iz druge skupine. Boljša cir-kulacija krvi skozi pljuča je nastopila že po 24 urah dajanja urokinaze.

Urokinaza je pravzaprav protein, ki je v krvi; a ga organizem izloča s sečjo. Znanstveniki sodijo, da ta sub-stanca aktivira telesni mehanizem za razkranje krvnih strdkov. Rezultati ameriške analize so toliko bolj ohrabu-jujoči, ker so podobni nekaterim raziskavam v Evropi. Dr. Stephen Foster iz ameriškega nacionalnega in-stituta za srce in pljuča je z veliko mero optimizma izjavil, da bo uroki-naza menda močno orožje v boju proti srčnemu infarktu.

Proslava AMD v Slovenski Bistrici

(Nadaljevanje s 7. strani)

nem avtomobilizmu so znana imena Kropf, Pušnik, Cerič itd.

V okviru društva deluje več sekcij, med njimi tudi šola pionirjev. Zelo uspešno je sodelovanje med sosed-njimi društvi, predvsem iz Orehove vasi, Maribora, Ptuja, Poljčan itd.

Ob tej priložnosti je AMZ Slovenije podelila najzaslužnejšim članom društva zlate značke. To so sprejeli: Ivo Ferk, Ernest Fluher, Konrad Hriber-nik, Andrej Gomilnik, Maks Pilko in Slobodan Djordjevič.

Predsednik Ivo Ferk pa je v imenu upravnega odbora društva podelil tudi diplome nekaterim družbenim in de-lovnim organizacijam ter posamezni-kom za zasluge pri razvoju organi-zacije v minulem obdobju. sf

MAISTROVI BORCI IZ OBČINE PTUJ, POZOR!

V teku je anketa za pomoč socialno ogroženim našim članom. Po nalogu RO ZPBSM 1918/1919 moramo zbrati potrebne podatke. Vsled tega sklicujemo sestanek za NEDELJO, 6. FEBRUARJA OB 9. URI V DVORANI OBČINSKE SKUPŠČINE, Titov trg (kot zadnjič). K udeležbi vabimo odbornike, poverjenike in čla-ne Maistrove borce, predvsem one z minimalno pokojnino in prevžitkarje. S seboj prinesite potrdilo pristojnega krajevnega urada o zdravstvenem in gmotnem stanju. Kdor zaradi bolezni ali nepokretnosti ne bi mogel priti, naj pošlje zastopnika ali dostavi pred-metno potrdilo tajniku Josipu Do-majnko, Škrabarjeva 1, 62250 Ptuj. Zadeva je važna in vsak član naj v lastnem interesu upošteva navodila.

Odbor Maistrovih borcev Ptuj

TV spored

(Nadaljevanje s 14. strani)

SOBOTA, 5. febr.

9.35 TV V ŠOLI (do 11.00).
14.00 Sapporo: HOKEJ
16.00 PROPAGANDNA ODDAJA.
16.05 SMUK ZA ŽENSKO.
16.50 PROPAGANDNA ODDAJA.
16.55 HITROSTNO DRSANJE.
17.25 KOŠARKA BORAC-LOKO-MOTIVA.
18.00 OBZORNIK.
18.15 PLUS PET.
19.15 MOZAIK.
19.20 TV KAZIPOT.
19.45 CIKCAK.
20.00 TV DNEVNIK.
20.25 3-2-1.
20.35 ZABAVNO GLASBENA OD-DAJA.
21.05 ODDELEK S.
21.55 ZIMSKA OLIMPIADA V SAPPORU.
... POROČILA.

Radijski program

(Nadaljevanje z 12. strani)

Ijak; 16.40 Klavir v ritmu; 16.45 S knjižnega trga; 17.00 Poročila; 17.10 Gremo v kino; 17.50 Ansambel Moj-mira Sepeta; 18.00 Poročila; 18.15 Operete; 18.50 Pogovor s poslušalci; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Ob-vestila; 19.15 Ansambel Fantje treh dolin; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnev-nik; 20.00 Spoznavajmo svet in do-movino; 21.00 Veliki zabavni orke-strji; 22.00 Poročila; 22.20 Oddaja za naše izseljence; 23.00 Poročila; 23.05 — o 1.00 V novi teden, vmes ob 24.00 Poročila; 01.00 Poročila;

VAŠ ZANESLJIV DENARNI SERVIS

Kreditna banka Ptuj

— POSLOVALNICA KIDRIČEVO
— MESTNA HRANILNICA PTUJ

- sprejema dinarske in devizne vloge ter jih obrestuje od 7,5 do 10 %;
- sprejema namenske vloge za stanovanjsko varčevanje in nato odobrava stanovanjske kredite;
- opravlja vsa devizna nakazila po državi in v inozemstvu ter
- vse ostale bančne in kreditne posle;

Imetniki deviznih računov, zahtevajte izstavitev devizne hranilne knjižice!

Če želite imeti takoj vpisane obresti za leto 1971, predložite hranilno knjižico!

VSE VLOGE PRI KREDITNI BANKI PTUJ SE VISOKO OBRESTUJEJO

MODERNA ZAKONSKA IDILA II

*Poslušajte vsi poštene ljudje,
kakšni so danes moderni možje.*

*Ko te osvaja, vse zate stori,
da te čim prej v kletko dobi.*

*Ko pa te enkrat zapregel je v voz,
ti hitro pokaže svojo modrost.*

*Potegni zdaj, baba, da ne bi te grom,
sicer ti lase prepipam, našeskal te bom!*

*Žično ograjo okrog naredi,
sam pa čez plot kar hitro zleti.*

*Potem pa zopet je poln vseh dobrin,
obnaša kot vaški se petelin.*

*Preišče, prebrska vsako smetišče,
putkici vsaki črva poišče.*

*Potreplja eno, nadrobi dobrot
pa že krog druge brusi perut.*

*Osvojil je eno, dve ali tri,
pa že za četrto, glej spaka, gled.*

*Ženske drage, previdne bodite,
takšne osvajačce kar odpodite!*

*Dajte jim hitro, kar s čevljem slovo,
saj upanja ni, da poboljšal se bo!*

Burja.

TABLETE IN SPANJE

Primerjava številke farmacevtske industrije o proizvodnji uspavalnih sredstev s številom prebivalcev Srednje Evrope nam pove, da si vsaki deseti Evropejec skuša izboljšati spanje s tabletami.

To je najbrž zloraba, ki se mora maščevati. Na londonskem institutu za psihiatrijo so začeli izvajati obsežen raziskovalni program, ki naj opredeli, kakšne so posledice uživanja uspavalnih sredstev.

Nekaj ugotovitev so že objavili. Poskusnim osebam predvsem niso prepovedali jutranje kave, ki jo menda vsa Evropa pije za osvežitev in dokončno prebujenje. Presenečenje številka ena: jutranja kava prav nič ne omili posledic uspavalnih sredstev. Posledice uspavalnih sredstev se po londonskih raziskavah raztezajo vsaj na dvanajst ur. Čeprav so vse poskusne osebe jemale samo najbolj običajna in razširjena uspavalna sredstva — barbiturate in druge — ugotavljajo pri vseh naslednjega dne znatno zmanjšano zmogljivost, zlasti motorično. Tudi elektroencefalogrami in sistematično zbrane in ovrednotene izjave poskusnih oseb jasno kažejo, da je umetno izzvano spanje mnogo manj vredno od naravnega.

Bo desetina Evrope še kdaj spala brez tablet?

GORIŠNICA

30. januarja ameriški film JAGODE IN KRI;

LJUTOMER

29. in 30. januarja angleški film KJE JE JACK? 2. februarja francoski film LEPOTICA DNEVA;

PTUJ

27. januarja angleški film VZORNA DEKLETA; 28. januarja angleški film POZABLJEN REVOLVERAS; 29. in 30. januarja ameriški film SMESNO DEKLE;

SLOVENSKA BISTRICA

27. januarja danski film RDEČI PLASČ; 29. in 30. januarja film DINAMITAS JOE; 2. februarja italijansko francoski film SERAFINO.

— Na besede kozmonavta Konstantina Foektisova, ki je sodeloval pri konstrukciji vesoljskih ladij „Sojuz“ in „Saljut“, se sklicuje revija „Aviation Week“, ki piše, da bo Sovjetska zveza tekoče leto obnovila vesoljske polete s posadko okoli Zemlje. Znanstveniki so baje bistveno spremenili delovni program za kozmonavte na krožnici.

ČE IMATE PREVEČ ALI PREMALO KILOGRAMOV

Ce imate vsaj pet kilogramov več, kot je prav, ubogajte naše nasvete; če je kilogramov še več, odidite k zdravniku!

Najprej pa si prve tri dni zapisujte vse, kar ste pojedli! Prijele se boste za glavo, ko boste pregledale seznam zaužitih jedil! Torej?

— Navadite se na obilen zajtrk, potem pa do kosila nič.

— Jejite počasi in dobro žvečite hrano!

— Če ste med obroki lačni, popijte kozarec vode ali mleka. Voda ne redi.

— Bodite aktivne, zanimajte se za vse in ne razmišljajte venomer o hrani.

— Nikomur ne govorite o svoji dieti!

— Bodite potrpežljive!

Nagrado boste osvojile z vztrajnostjo. Tedensko smete shujšati za pol kilograma. Ne gladujte dva dni, ker se boste tretji dan preveč najedle!

In kadar ste suhi kot treska?

— Lažje je shujšati kot se zrediti. Navadite se postopoma na večje količine hrane.

— Pred zajtrkom globoko vdihnite zrak pred odprtim oknom, popijte kozarec vode v majhnih požirkih in dobro zajtrkujte!

— Sprehajajte se pred jedjo, kadar koli utegnete!

— Jejite ves dan, toda le lažje jedi, da si ne pokvarite teka za večje obroke!

— Ne pretiravajte s pecivom in sladkarijami, ker si lahko nepopravljivo pokvarite postavo!

— Jejite vse! Spite devet ur dnevno!

— Ko boste zadovoljivo težki, zmanjšajte obroke, dokler ne boste jedli spet normalnih 2500 kalorij.

Nadzorujte težo, in ko pričnete hujšati, jejite spet več!

BOJ PROTI BRADAVICAM

Jih imate, to nič kaj lepe izrastline na rokah ali celo na obrazu? Ne veste, kako bi se jih iznebili? Predlagamo vam tri recepte; prva dva sta ljudska, tretji pa je strokovni, zdravniški. Poskusite, eden vam bo gotovo pomagal.

Olupite limono in denite koščke lupine v močan vinski kis, potem pa pokrijte posodo s celovano trdno prevežite in pustite nekaj dni. Vsak večer si položite na bradavico vedno nov košček limonine lupine in trdno povežite z obvezo. Po petih dneh obvezovanja bo bradavica pobledela, postala bo gobasta in bo hitro izginila.

Vzemite glavico čebule in z njo natrite vsak večer bradavice. Po nekaj dneh se bodo zmanjšale in kmalu izginile.

Zdravniki dermatologi neprijetne bradavice obsevajo. Po dveh ali treh obsevanjih bodo brez bolečin izginile.

VODA NA VENERI

Po mnenju nekega ameriškega znanstvenika je na Veneri kljub novim podatkom, ki so jih vesoljske avtomatske postaje poslale na Zemljo, voda vendar v obliki velikih trdnih molekul, podobnih steklu. Gre za tako imenovano „polimerizirano vodo“, ki jo je prvi odkril sovjetski znanstvenik Derjagin. Na površju Venera je temperatura 370 stopinj Celzija. Polimerizirana voda, ki je trda kot steklo, pa obstane do 410 stopinj Celzija.

— V Indoneziji se poroči petina deklet pred dopolnjenim trinajstim letom, dve tretjini pa pred sedemnajstim letom. Pred 17. rojstnim dnevom je poročenih pet odstotkov fantov, pri štiridesetih letih pa je samskih le en odstotek. — Indonezijska vlada pripravlja program za planiranje družine.

Kaj pričakujete od svojih gostov

Ko povabite goste v svojo hišo, pričakujete, da bodo naredili vse, da bo njim in vam prijetno.

Upate, da bodo prišli pravočasno, pa spet ne prehitro, dokler nimate še vsega pripravljenega.

Upate, da jim bo večerja ali kosilo, ki ste ga zanje pripravili, všeč. Edini način, da boste to izvedeli, je, da ga oni pohvalijo.

Upate, da jim bo pri vas ves čas prijetno.

Upate, da se moški ne bodo začeli po svoje pogovarjati in se ne menili več za ženske.

Upate, da se bodo ženske zavedale, da so prisotni tudi moški in da se bodo hotele pogovarjati tudi o čem

drugem in ne samo o otrocih, pomivanju posode, pospravljanju stanovanja.

O vsem tem mislite, kadar ste vi gostiteljica — toda, ali mislite o tem tudi, kadar ste gost?

Zenska, ki se je naučila biti spretna v obeh vlogah, bo vsakomur prijetna gostiteljica in dobrodošel gost.

— Med Ostio in Fiumicinom je odkril rimski arheolog Testini sledove sedemsto let stare, trideset metrov dolge in 18 metrov široke bazilike, pod njenim glavnim oltarjem pa sarkofag z ostanki teologa in mučenca Hipolita.